

İLKOKUL 3. SINIF TÜRKÇE ÇALIŞMA KİTABI

YAZARLAR

Ercan ÜSTÜN

Ayça ÇETİNTÜRK

Zuhal GÖLBAŞI

**T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI**

MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI ..... : 7267
YARDIMCI VE KAYNAK KİTAPLAR DİZİSİ ..... : 1364

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

EDİTÖR

Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ

GÖRSEL TASARIM

Erhan DÜNDAR

Aslıhan İNCE

Selda KAHRAMAN

Bu yayın UNICEF'in desteği ile hazırlanmıştır.

ISBN 978-975-11-5311-1

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 19.03.2020 tarih ve 5695625 sayılı yazısı ile
Temel Eğitim Genel Müdürlüğünün 24.03.2020 tarih ve 5854004 sayılı Makam Onayı doğrultusunda
öğrencilerin istifadesine sunulmuştur.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Mehmet Âkif Ersoy

ANDIMIZ

Türküm, doğruyum, çalışkanım.

İlkem küçüklerimi korumak, büyüklerimi saymak;
yurdumu, milletimi özümnden çok sevmektir.

Ülküm yükselmek, ileri gitmektir.

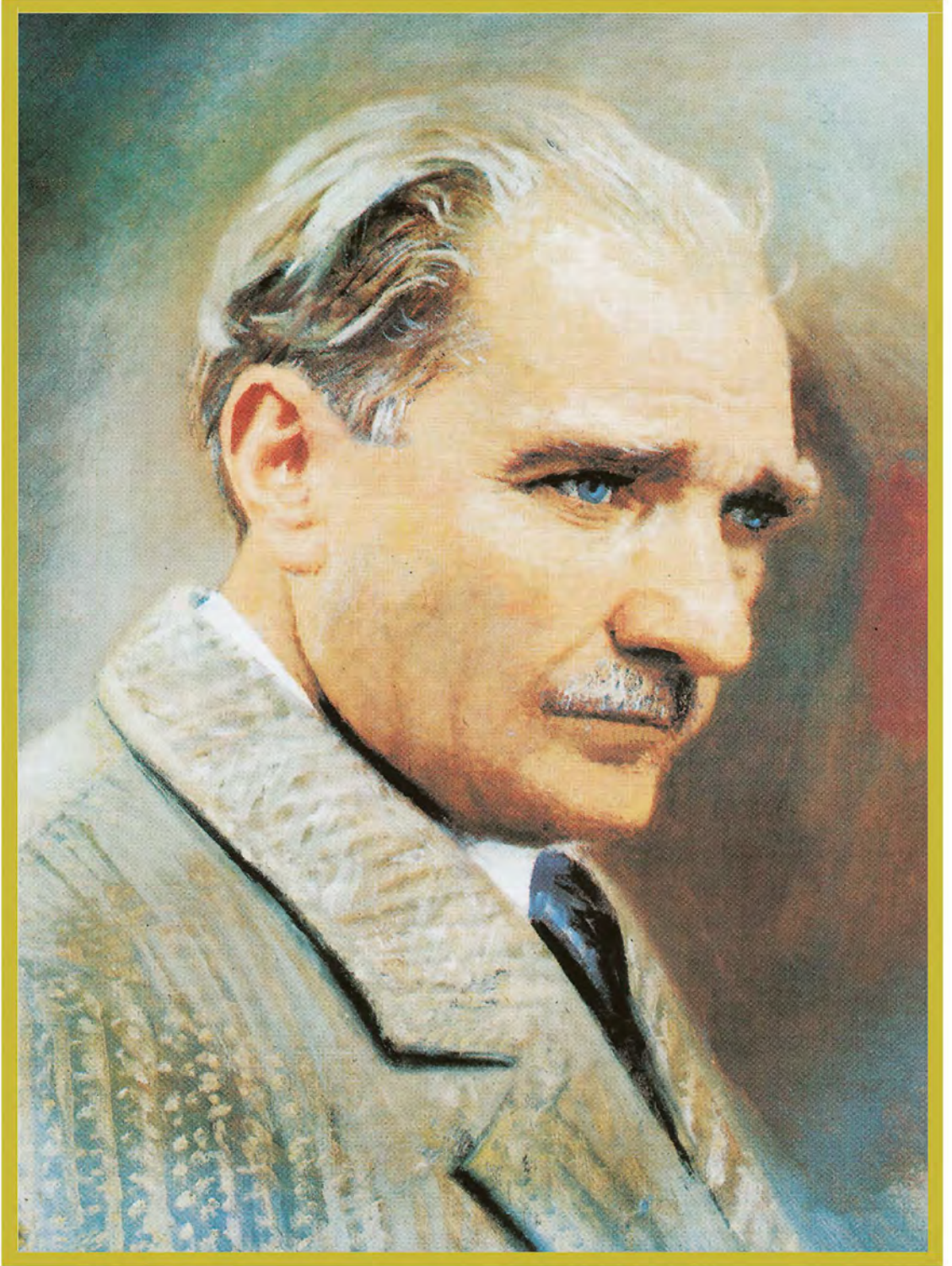
Ey Büyük Atatürk!

Açtığın yolda, gösterdiğin hedefe durmadan
yürüyeceğime ant içerim.

Varlığım Türk varlığına armağan olsun.

Ne mutlu Türküm diyene!

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

1. TEMA: DOĞA VE EVREN

Ormanın Korusu	10
Göçmen Kuşlar	20

2. TEMA: MİLLÎ MÜCADELE VE ATATÜRK

Şerife Bacı	32
Atatürk'ün Çocuk Sevgisi	42

3. TEMA: ERDEMLER

Şairin Vefası	52
Tarhana Çorbası	62

4. TEMA: MİLLÎ KÜLTÜRÜMÜZ

Düşünen Hindi	72
Güzel Yurdum	82

5. TEMA: İLETİŞİM

Kalemin Dileği	92
Sihirli Sözler	102

6. TEMA: BİLİM VE TEKNOLOJİ

Eskiden İnsanlar Zamanı Nasıl Ölçerlerdi?	112
İnternet Emre	122

7. TEMA: ÇOCUK DÜNYASI

Uçurtmam Bulut Şimdi	132
Bir Yer Düşünüyorum	142

8. TEMA: SAĞLIK VE SPOR

Jimnastikçi Jaguar	152
Mürekkep Balığının Diş Ağrısı	162

Sevgili Öğrenciler,

İlkokul 3. Sınıf Türkçe Çalışma Kitabı, Türkçe dersinde görmüş olduğunuz konuları tekrar etmenize ve Türkçe dil becerilerinizi geliştirmenize yardımcı olmak amacıyla hazırlanmıştır. Kitapta, Türkçe ders kitabınızda olduğu gibi 8 tema bulunmaktadır. Her temada 2 metin yer almaktadır ve her tema için farklı bir tema rengi kullanılmıştır. Kitapta işlenen metinler, üç bölümden oluşmaktadır:

1. Başlayalım!
2. Metin
3. Etkinlikler

1. Başlayalım!

Bu bölüm, sizleri konuya hazırlamak ve konuyla ilgili ön bilgilerinizi ortaya çıkarmak amacıyla hazırlanmıştır.

2. Metinler

İlkokul 3. Sınıf Türkçe Çalışma Kitabı'nda toplam 16 metin yer almaktadır. Bu metinler; sizin yaş seviyenize uygun, hayal dünyanızı geliştirici ve Türkçe dil becerilerinizi destekleyici özelliktedir.

3. Etkinlikler

Etkinliklerde, okuduğunuz metinlerle ilgili sorular ve Türkçe dersinde gördüğünüz konularla ilgili tekrar çalışmaları yer almaktadır. Bu etkinlikler, kelime hazinenizin, okuma ve yazma becerilerinizin gelişmesine yardımcı olacaktır.

Kitapta karşınıza çıkacak simgeler ve anlamları:

Bu simge, okuma metinlerinden önce kullanılır. Bu simgeyi gördüğünüz yerlerde, verilen metni dikkatlice okumalısınız.

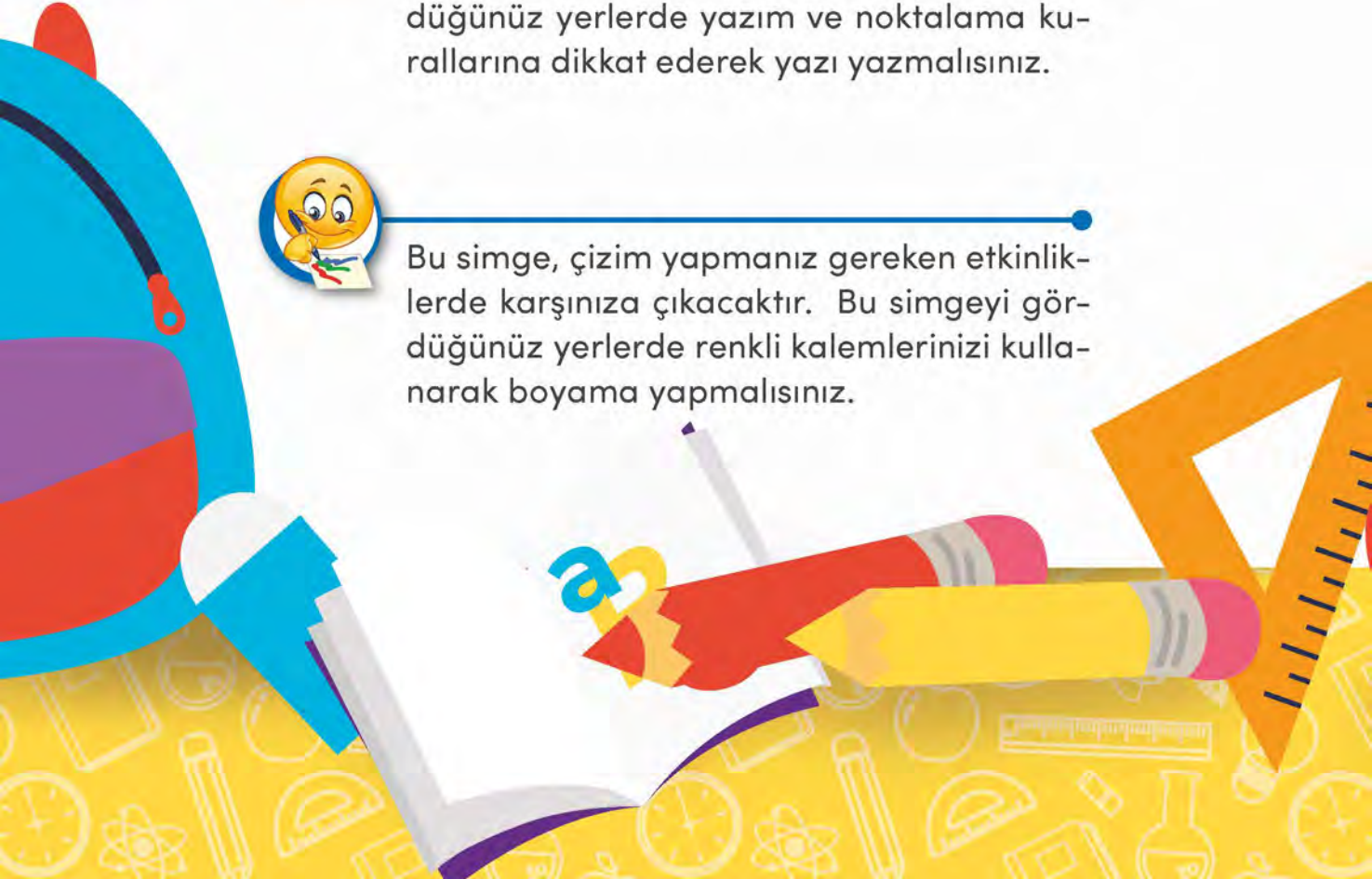
Bu simge, verilen metni okurken sessiz olmanız gerektiğini ifade eder. Bu simgeyi gördüğünüz yerlerde metni sessiz okumalı, arkadaşlarınızı rahatsız etmemelisiniz.

Bu simge, yazı yazmanız gereken etkinliklerde karşınıza çıkacaktır. Bu simgeyi gördüğünüz yerlerde yazım ve noktalama kurallarına dikkat ederek yazı yazmalısınız.

Bu simge, çizim yapmanız gereken etkinliklerde karşınıza çıkacaktır. Bu simgeyi gördüğünüz yerlerde renkli kalemlerinizi kullanarak boyama yapmalısınız.

Bu simge, okuduğunuz metnin devamı ile ilgili tahminleriniz sorulduğunda karşınıza çıkacaktır. Bu simgeyi gördüğünüz yerlerde metnin nasıl devam edebileceğini düşünmeli ve tahminlerinizi yazmalısınız.

Bu simge, grup hâlinde ya da sıra arkadaşınızla birlikte yapacağınız çalışmalarda karşınıza çıkacaktır. Bu simgeyi gördüğünüz yerlerde arkadaşlarınızla ortak çalışma yapmalısınız.

Bu simge, bilgi notu verilen bölümlerde karşınıza çıkacaktır. Bilgi notları, soruları cevaplamanız için gereken bilgileri hatırlatma amacıyla kullanılmıştır. Bu bölümleri dikkatlice okuyarak verilen soruları cevaplamalısınız.

1. TEMA: DOĞA VE EVREN

A Piknik yapmaya gittiğiniz bir gün yaşadıklarınızı ve çevrenizde gördüklerinizi yazınız.

B Yukarıda yazdıklarınızı arkadaşlarınızla paylaşınız.

C Ormanda yaşayan bir hayvanın resmini çiziniz ve çizdiğiniz resmi boyayınız.

Aşağıdaki metni noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okuyunuz.

ORMANIN KOROSU

Benimle bir geziye çıkar mısın? Bugün canım çok sıkılıyor. Uzun zamandır özlediğim bir yere gitmek istiyorum. Orada ruhum dinleniyor. Çok sessiz bir yer. Peşime takıl bakalım. Eminim çok seveceksin.

Burası yemyeşil bir orman. İçinden ince bir yol geçer. Ormandaki sesleri dinlemelisin. En azından korna sesi yok, insan sesi yok... Şimdi ben de susuyorum, ormanın sesini dinleyelim. Bir, iki, üç, tıp.

İşte, ağacın dalları arasında bir tıkırtı var. Tıkır tıkır yürüdü gitti dalın üstünde bir sincap. Sincaplar çok iyi tırmanır ve sıçrar. Bütün zamanını ağaç tepesinde geçirir. Meşe palamudu, ceviz, badem, fındık, mantar ve ağaçların taze kabuklarıyla beslenir.

Hafiften rüzgâr çıktı sanırım. Şu hışır hışır sesleri duyuyor musun? Bak, şu önümüzdeki bir meşe ağacı. Bu ağacın yapraklarının arasından geçiyor şu an rüzgâr. Bu ince ses oradan geliyor. Tırtıklı yaprakların arasındaki yuvarlak meyvelere bak. Sanki bir tabağın içinde oturuyorlar. Bu meyvelere palamut deniyor. Palamutların içinde "pelit" denilen tohumlar var. İşte az önce ağaçta gezinen sincap, bu pelitleri toprağa gömmüş. Sonra da onları unutmuş. Unutulan tohum, toprağın ve yağmurun yardımıyla büyümüş. Sonra güneşle tanışmış. Uzamış, serpilmiş. Böylece orman, bir meşe fidanı kazanmış. Hani bir şarkı vardı. Haydi, birlikte söyleyelim.

Orman ne güzel, ne güzel...

Bak, pıt pıt damlalar yere düşüyor. Yapraklara tutunuyor bazıları. Hızlanacak gibi, ıslanacağız galiba. Olsun, yağmuru dinleyelim biraz da.

Tık tık tık. Kim o? Kim o tık tık ses çıkaran?

Sizce hangi hayvan, tık tık sesini çıkarmış olabilir? Tahmininizi yazınız.

Yoksa sen bir ağaçkakan mısın? Evet, bu bir ağaçkakan sesi. Ağacın kabuklarını gagasıyla delmeye çalışıyor. Kabukların altına gizlenmiş tırtıl ve böcekleri yemek istiyor. Ayaklarında dörder parmağı var. Bu parmaklar ve keskin tırnaklarıyla ağaca tutunuyor. Ağacın gövdesine yaptığı darbelerle kabuğun hangi noktasında tırtıl olduğunu keşfediyor.

Biz ağaçkakanı seyrederken yağmur dindi. Şırl şırl bir su sesi duyuyorum. Galiba burada bir dere var. Bak yanılmamışım, işte burada. Ne kadar berrak! Kenarındaki büyük taşta oturalım, biraz dereyi izleyelim. Küçük balık sürülerini görüyorsun değil mi? Kuş sesleri derenin şırıltısına eşlik ediyor. Bütün orman şarkı söylüyor gibi.

Evet, bana bu güzel gezide eşlik ettiğin için teşekkür ederim sana. Ormanın kendi hâlinde akıp giden yaşantısına misafir olduk. Seslerini dinledik. Ben çok mutluyum. Burada duyduğum her ses, korna sesinden ve kalabalıkların gürültüsünden daha doğal ve daha güzel.

Akşam, ormanın üstüne serilmek üzere. Akşam oldu diye ormandaki seslerin biteceğini düşünme. Geceleri seven hayvanlar var. Mesela baykuş. Mesela yarası. Biz çekilelim, orman onlara kalsın. Karanlığın içine baykuşun gu-guk sesleri karışsın.

Orman ne güzel, ne güzel...

Nazan ÖZEN
(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK

Aşağıdaki soruları "Ormanın Korosu" metninden hareketle cevaplayınız.

1. Metinde **yer almayan** hayvanı işaretleyiniz.

2. Metne göre hangisi sincabın yediklerinden birisi **değildir**?

3. Yazar, ormanda gezerken hangi hava olayı ile **karşılaşmamıştır**?

4. Metne göre, hangisi geceyi seven bir hayvandır?

2. ETKİNLİK

A) "Doğa" kelimesinin size çağrıştırdıklarını yazınız.

B) Sıra arkadaşınızın yazdığı kelimeleri inceleyiniz. Yazdığınız kelimeleri arkadaşınızın yazdiklarıyla karşılaştırarak kelimelerden benzer ve farklı olanları yazınız.

BENZER KELİMELE

.....
.....
.....
.....
.....
.....

FARKLI KELİMELE

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. ETKİNLİK

"Ormanın Korosu" metninin ana fikri aşağıdakilerden hangisidir? İşaretleyiniz.

Doğada tüm canlılar
uyum içinde, birlikte yaşar.

Güvenliğimiz için trafik
kurallarına uymalıyız.

Yerlere çöp atmamalı ve
çevremizi temiz tutmalıyız.

4. ETKİNLİK

Gittiğiniz bir piknik alanında yerlere kâğıtların, yiyecek-
lerin vb. atıldığını gördünüz. Bu sorunun çözümü için
önerilerinizi yazarak arkadaşlarınızla paylaşınız.

Çözüm Önerilerim: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ETKİNLİK

A) Aşağıdaki başlıklardan hangileri "Ormanın Korusu" metninin içeriğine uygundur? İşaretleyiniz.

Ormanın Sesi

Dengeli Beslenme

Çevre Temizliği

Ormanda Yolculuk

Doğal Afetler

Doğada Yaşam

B) "Ormanın Korusu" metninin içeriğine uygun başlık önerinizi yazınız.

Başlık Önerim: .....

6. ETKİNLİK

"Ormanın Korusu" metniyle ilgili soruların cevaplarını tabloda bularak örnekteki gibi cevaplayınız.

- ▶ Ağaçkakanların kaç parmağı vardır? (9)
- ▶ Ormanda hangi sesler **duyulmaz**? (.... , ...)
- ▶ Sincaplar, bütün zamanlarını nerede geçirir? (....)
- ▶ Palamutların içindeki tohuma ne ad verilir? (....)
- ▶ Ağaçkakan, ne yemek ister? (.... , ...)
- ▶ Gece, ormanda hangi hayvanların sesleri duyulabilir? (.... , ...)

1	tırıl	2	ağaç tepesi	3	yarasa
4	insan	5	baykuş	6	pelit
7	böcek	8	korna	9	dört

7. ETKİNLİK

Aşağıda verilen hikâye edici metni okuyunuz ve metnin hikâye unsurlarını ilgili yerlere yazınız.

Not: Hikâye edici metinler, olmuş ya da olabilecek bir olayın anlatıldığı metinlerdir. Hikâye edici metinlerde şu unsurlar bulunur:

1. Kahramanlar
2. Yer
3. Olay

İki Arkadaş

Emre ve Eren aynı apartmanda oturan iki komşu ailenin çocuklarıdır. Cuma günü okuldan geldikten sonra bahçede oyun oynarlar. Akşam yemeğinden sonra Emre'nin ailesi, Eren'in ailesini davet eder. Evde keyifli bir sohbet başlar. Çocuklar, Emre'nin odasında oturur ve hafta sonu için plan yapıp heyecanla ailelerinin yanına gelirler. Hafta sonu, birlikte parka gitmek için izin isterler.

Aileleri, Emre'nin abisinin de onlarla birlikte gitmesi şartıyla izin verir. Ertesi sabah, kahvaltılarını yaptıktan sonra Emre, Eren ve Emre'nin abisi Mehmet, parka gitmek için yola çıkarlar. Gün boyunca çok eğlenirler. Akşamüstü yorgun ama mutlu bir şekilde evlerinin yolunu tutarlar.

Kahramanlar

.....

.....

.....

Yer

.....

.....

.....

Olay

.....

.....

.....

8. ETKİNLİK

A) Aşağıdaki tabloda verilen eş anlamlı kelimelerin bulunduğu bölümleri örnekteki gibi aynı renge boyayınız.

Not: Yazılışları farklı, anlamları aynı olan kelimelere **eş anlamlı kelimeler** denir.

Örnek: yanıt → cevap
hediye → armağan

cılız	bütün	rüzgâr	gezi
yaşlı	zayıf	ihtiyar	konuk
yel	misafir	tam	seyahat

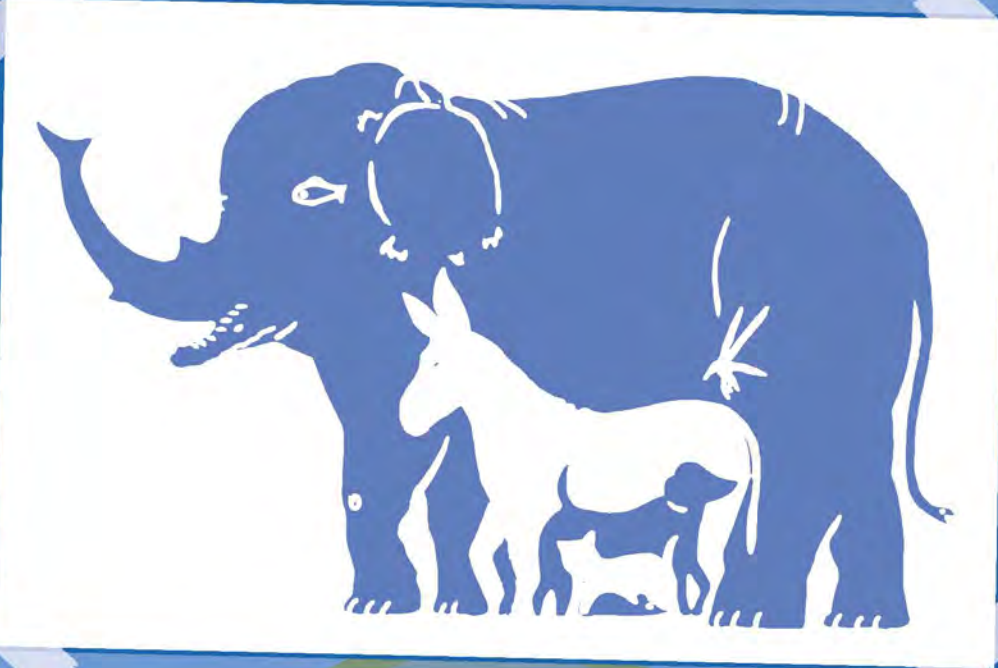

B) Aşağıdaki tabloya örnekteki gibi, eş anlamlı kelimeler yazınız. Sıra arkadaşınızdan, tablonuzdaki eş anlamlı kelimeleri bulmasını ve bu kelimelerin yer aldığı bölümleri aynı renge boyamasını isteyiniz.

kara			
	siyah		

BASLAYALIM!

A Aşağıdaki görselde hangi hayvanları görüyorsunuz? Verilen boşluklara yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

B 20. sayfadaki görselde yer alan hayvanları gruplandırınız.

C 20. sayfadaki görselde yer alan hayvanlardan birini seçiniz ve bu hayvanın özelliklerini tabloda işaretleyiniz. Sıra arkadaşınızdan, seçtiğiniz hayvanı tahmin etmesini isteyiniz.

	Evet	Hayır
Seçtiğim hayvan, suda yaşar.	☐	☐
Seçtiğim hayvanın dört ayağı vardır.	☐	☐
Seçtiğim hayvan evcildir.	☐	☐
Seçtiğim hayvan, etle beslenir.	☐	☐

Arkadaşımın Tahmini: .....

Aşağıdaki şiiri noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okuyunuz.

GÖÇMEN KUŞLAR

Gittiniz hep dizi dizi,
Bıraktınız ülkemizi,
İlkbaharda gene gelin,
Unutmayın sakın bizi.

Gelmeden kış, yağmadan kar,
Gidin, gidin güzel kuşlar,
Uzak güney illerinde,
Bol yiyecek, bol güneş var.

Türkülerle gidersiniz,
Kim gösterir size yol, iz?
Ürkütmez mi kalbinizi,
Yüce dağlar, coşkun deniz?

Gökte olup sıra sıra,
Kayboldunuz ufuklarda,
Göçmen kuşlar, güzel kuşlar,
Yine gelin ilkbaharda!

Zeki TUNABOYLU

1. ETKİNLİK

A) "Göçmen Kuşlar" şiirinde geçen kelimeleri görsellerden hareketle anlamlarıyla eşleştiriniz.

Düz arazide veya açık denizde, gökle yerin birleşir gibi görüldüğü yer.

Sıcak iklimli ülkelere giden (hayvan).

Göğün görünen bölümü.

B) Kelimeleri, anlamına uygun olarak cümle içinde kullanınız.

gökyüzü:

.....

göçmen:

.....

ufuk:

.....

2. ETKİNLİK

Aşağıdaki soruları "Göçmen Kuşlar" şiirinden hareketle cevaplayınız.

1. Okuduğunuz şiirin konusu nedir?

.....

2. Kuşların güney illerine gitmesinin sebebi nedir?

.....

3. Şair, giden kuşların hangi mevsimde dönmesini istiyor? Bunun sebebi ne olabilir?

.....

4. Siz, bu şiiri yazmış olsaydınız hangi başlığı kullanırdınız?

.....

5. Şiire bir dörtlük de siz ekleyiniz.

.....

.....

.....

.....

3. ETKİNLİK

A) Aşağıdaki şiiri ve şiiri oluşturan ögeleri inceleyiniz.

Dize:

Şiirin satırlarından
her birine **dize** denir.

İLKBAHAR

Aç kollarını,
İlkbahar geldi.
Sar dallarını
İlkbahar geldi.

Başlık

Kıta:

Dört dizenin bir
araya gelerek
oluşturduğu
bölüme **kıta** denir.

Kuşların sesi,
Açmış kafesi.
Günün hevesi,
İlkbahar geldi.

Şair:

Şiir yazan kişiye
şair denir.

Şevket BOHÇA

B) Yukarıdaki bilgilerden hareketle “Göçmen Kuşlar” şiirinin öğelerini uygun yerlere yazınız.

Şiirden Bir Dize

Şiirden Bir Kıta

Şair

4. ETKİNLİK

A) Aşağıdaki metni okuyunuz.

Kuşlar Neden Göçüyor?

Kuşların göç etmesi, eskiden beri insanoğlunu hem şaşırtmış hem de hayran bırakmıştır. Kuşlar niçin gidiyor? Nereye gidiyor? Göç sırasında yönlerini nasıl buluyor? Eski toplumların bilge kişileri, değişik açıklamalar yapmış ancak bu bilmeceyi bir türlü çözememişler.

Geçmişte yaşamış doğa bilimciler, bugün bize hayalî gelebilecek görüşler ileri sürmüşler. Örneğin: Küçük kuşların, abilerinin sırtında yolculuk yaptığını söylemişler. Hatta kuşların Ay'a göç ettiklerini söyleyenler bile olmuş.

B) Yukarıdaki metinden hareketle kuşların niçin göç ettiğiyle ilgili hayalî açıklamalar yazınız.

Kuşlar göç ediyor çünkü:

.....

.....

5. ETKİNLİK

Aşağıda verilen birinci sütuna, eş anlamı olan kelimeler yazınız. Kitaplarınızı sıra arkadaşınızla değiştiriniz ve sıra arkadaşınızdan, yazdığınız kelimelerin eş anlamlılarını yazmasını isteyiniz. Arkadaşınızın cevapları doğru ise gülen yüzü, yanlış ise üzgün yüzü işaretleyiniz.

Kelime	Kelimenin Eş Anlamısı		

6. ETKİNLİK

Keriman'ın ailesinin büyük bir bahçesi vardır. Her yıl göç mevsiminde, uçmaktan yorgun düşüp hastalanan kuşlar, Kerimanların bahçesine düşmektedir. Keriman, bahçelerine düşen kuşları tedavi etmekte ve onların göç etmesini sağlamaktadır. Keriman, tedavi ettiği kuş sayılarını tablo hâline getirmiştir.

Tabloyu inceleyerek soruları cevaplayınız.

Tedavi Edilen Kuş Türü	Ağustos	Eylül
 Kırlangıç	7	2
 Leylek	6	6
 Yaban Kazı	5	8

1. Keriman, en fazla hangi kuş türünü tedavi etmiştir? Doğru seçenekteki kuşu boyayınız.

2. Keriman'ın tedavi ettiği hangi kuş türünün sayısı ağustos ve eylül aylarında eşittir? Doğru seçenekteki kuşu boyayınız.

3. Keriman, ağustos ayında en çok hangi kuş türünü tedavi etmiştir? Doğru seçenekteki kuşu boyayınız.

7. ETKİNLİK

Aşağıdaki bilmeceleri, cevaplarına uygun görsellerle örnekteki gibi eşleştiriniz.

1. Yeryüzünün karası, bitki-
lerin anası.

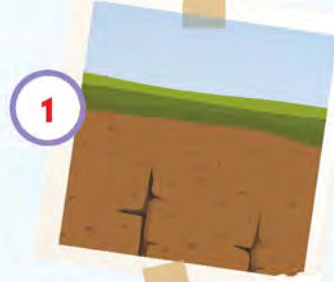
2. Akşam baktım bir idi, sa-
bah baktım yok idi.

3. Dalda durur, elde dur-
maz.

4. Daldan dala atlarım, kuy-
ruğumdan sarkarım.

5. Şekere benzer, tadı yok;
gökte uçar, kanadı yok.

6. Gökte gördüm bir köprü,
rengi var yedi türlü.

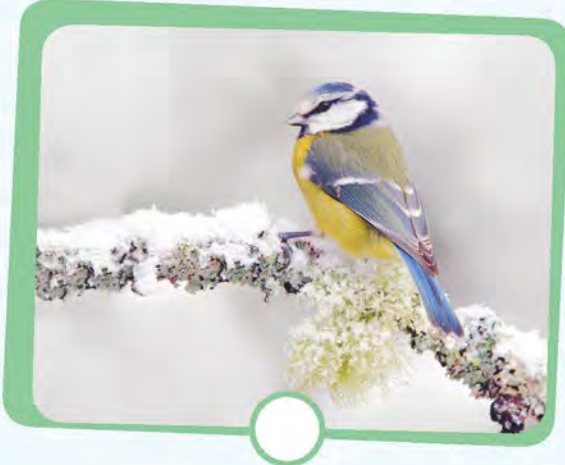

8. ETKİNLİK

A) Aşağıda anlatılan kuş türüne ait görseli bulup işaretleiniz.

Bu kuş türü, sıcak bölgelerde yaşar. Uzun bir gagası vardır ve tüylerinin rengi oldukça parlaktır. Kuyrukları kısadır.

B) Siz de yukarıdaki kuşlardan birini seçip bu kuşun özelliklerini yazınız. Sıra arkadaşınızdan, özelliklerini yazdığınız kuşu tahmin etmesini isteyiniz.

.....

.....

.....

.....

9. ETKİNLİK

Aşağıda verilen afiştten hareketle, hayvanlara nasıl davranmamız gerektiğini anlatan bir yazı yazınız.

**Onlar Bizim
Küçük
Dostlarımız**

**Onları
Koruyalım!**

10. ETKİNLİK

Sıra arkadaşınızla, güvercin ve karınca karakterlerini paylaşınız. Aşağıdaki görsellerden hareketle karakterleri konuşturunuz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. TEMA: MİLLÎ MÜCADELE VE ATATÜRK

BASLAYALIM!

A "Vatan" kelimesinin size çağrıştırdıklarını yazınız.

.....

.....

.....

.....

VATAN

B Aşağıdaki görsel size neyi anlatıyor? Düşüncelerinizi yazınız.

İstiklal Savaşı'nda Mermi
Taşıyan Kadınlar, Halil DİKMEN

C Kurtuluş Savaşı'nda, vatanımız için fedakârlık yapan kahramanlarımızdan bildiklerinizi yazınız.

Aşağıdaki metni, noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okuyunuz.

ŞERİFE BACI

(Kurtuluş Savaşı sırasında, Kastamonulu kadınlar, cephede savaşan askerlere cephane taşıyacaklardı. İçlerinde, bebeğiyle Şerife Bacı da vardı. Kadınlar, zorlu kış şartlarında Seydiler köyünden Kastamonu'ya doğru yola koyuldular. Ancak Şerife Bacı'nın kağnisı geride kalmıştı.)

Hava giderek soğuyordu. Yerdeki karlar sertleşiyordu. Yol uzayıp gidiyordu. Öküzler sanki biraz hızlanmıştı. Yolun düz olduğu kesimlerde Şerife Bacı, kağniya bindi.

— Artık tükenmek üzereyim. Çok yorulдум. Bu keskin soğuk, kemiklerimi bile üşütüyor. O uyku yine geliyor. Ama uyumayacağım.

— Ancak Şerife Bacı'nın başı çoktan düşmüştü. Yine düş mü, hayal mi anlayamadığı bir şeyler görmeye başladı.

Kocası Hasan kendisine:

— Şerife, mermiler nerede kaldı? Burada zor durumdayız. Gayret et. Haydi kalk! Uyumanın sırası mı şimdi? Ben birazdan düşmanın içine dalacağım. Ne olur, bilemem. Belki şehit olurum, kızımıza iyi bak, diyordu.

Gözlerini açmaya çalışan Şerife Bacı:

— Rabbim, hava ne kadar da soğuk...

Kağnıdan indi. Öküzlerin önünde yürümeye başladı. Ancak ayaklarını hiç hissetmiyordu. Elleri de çok üşümüştü. Ayaklarını sürüyerek ilerledi. Ara sıra sanki yere düşecekmiş gibi oluyordu.

Sizce Şerife Bacı'nın kağnisı cepheye ulaşabilecek mi? Onun yerinde siz olsaydınız ne yapardınız?

Şerife Bacı uzaklara baktı. Çok ileride birtakım evlerin çatılarını ve caminin minaresini görür gibi oldu. Sonra gizli bir sevinç duydu. Haykırdı:

— İşte Kastamonu'ya geldik! Başardık kızım! Çok uzakta, evler görünüyor. İşte, minareyi de gördüm!

Zorlukla, düşe kalka yola devam eden Şerife Bacı artık Kastamonu'ya varmıştı. Bulanık da olsa ileride birileri olduğunu, yolun sonuna geldiğini görebiliyordu. Bir rahatlık ve sıcaklık hissediyordu artık. Sonunda bütün vücuduna egemen olan uyuşukluğa teslim oldu. Son bir kez ellerini açtı. Avucuna tek tük düşen kar tanelerine baktı. Gülümsedi. Kağnisına dayandı ve öylece kalakaldı. Şerife Bacı, son nefesini vermişti...

Kastamonu Kışlasındaki nöbetçi er, deminden beri ilerideki kağniya bakıyordu. Bütün kağnılar kışlaya gelmişti. Ama bu kağni bir türlü ilerlemiyordu. Nöbetçi, önce "Herhâlde dinleniyorlar." diye düşündü. Dikkat ettiğinde kağnının yanında duran kadının hiç hareket etmediğini fark etti.

(Nöbetçi er, komutanlarına haber verir. Birlikte kağınının yanına gidip bakarlar.)

— Nabzına bakayım, dedi Cemil Çavuş.

Nabzı kontrol etti.

— Artık hiçbir şey fayda etmez. Maalesef donmuş...

Tam, kışlaya giderken bir bebek sesi duydular. Hemen acele ile örtüleri kaldırdılar. Şerife Bacı'nın bebeğini buldular.

— Bebek ağlıyor.

— Kahraman kadın. Hem cephaneleri sarmış hem de bebeğini. Kendisi ise donmuş...

Kışla Komutanı Miralay Osman Bey, gözyaşları içinde:

— İşte kahramanlığın, fedakârlığın en güzel örneği...

— Allah rahmet eylesin.

İsmail BİLGİN

(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK

A) Aşağıdaki kelimelerin anlamlarını görsellerden hareketle tahmin ediniz. Tahminlerinizi ve kelimelerin sözlük anlamlarını yazınız.

cephe

kağı

er

er

Tahminim: .....

Sözlük anlamı: .....

cephe

Tahminim: .....

Sözlük anlamı: .....

kağı

Tahminim: .....

Sözlük anlamı: .....

B) "Er, cephe, kağı" kelimelerinden uygun olanları, aşağıda verilen cümlelerdeki boşluklara yazınız.

..... , yokuşta yavaş yavaş ilerlemeye başladı.

Kurtuluş Savaşı'nda Türk askerinin savaştığı birçok ..... vardı.

Kulübedeki ..... vatani için nöbet tutuyordu.

2. ETKİNLİK

A) "Şerife Bacı" metninin konusu aşağıdakilerden hangisidir? İşaretleyiniz.

- ☐ Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışı
- ☐ Şerife Bacı'nın öğrenim hayatı
- ☐ Şerife Bacı'nın vatanımız için yaptığı fedakârlık

B) "Şerife Bacı" metninin ana fikri aşağıdakilerden hangisidir? İşaretleyiniz.

- ☐ Dağlık bölgelerde, kış mevsimi zor geçmektedir.
- ☐ Türk kadını, vatani için büyük fedakârlıklar yapmıştır.
- ☐ Kastamonu toprakları çok verimlidir.

3. ETKİNLİK

"Şerife Bacı" metninden hareketle aşağıda verilen cevaplara uygun sorular yazınız.

Soru : .....

Cevap : Şerife Bacı, Kurtuluş Savaşı'nın kadın kahramanlarından.

Soru : .....

Cevap : Şerife Bacı'nın kağısı Kastamonu'ya gidiyordu.

Soru : .....

Cevap : Şerife Bacı, cephaneleri Kastamonu'ya götürmeyi başardı.

4. ETKİNLİK

"Şerife Bacı" metninin hikâye unsurlarını aşağıda verilen seçenekler arasından işaretleyiniz.

Olay

Şerife Bacı'nın kahramanlık öyküsü

Olay

Şerife Bacı'nın annesinin hayatı

Olay

Seyit Onbaşı'nın yaptığı kahramanlık

Yer

Çanakkale

Yer

Kastamonu

Yer

Erzurum

Kişiler

Şerife Bacı'nın annesi ve babası

Kişiler

Nene Hatun, askerler

Kişiler

Şerife Bacı, Şerife Bacı'nın bebeği, askerler

5. ETKİNLİK

"Şerife Bacı" metnine başka hangi başlıklar uygun olurdu? Sıra arkadaşınızla birlikte düşünerek uygun olabilecek başlıkları yazınız.

6. ETKİNLİK

Vatanımız için şehit düşen Şerife Bacı'ya minnet duygularınızı anlatan bir mektup yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. ETKİNLİK

Aşağıda verilen kelimelerin zıt anlamlılarını bulunuz. Zıt anlamlı kelimelerin numaralarını örnekteki gibi, boşluklara yazınız.

Not: Anlamca birbirinin karşıtı olan kelimelere **zıt (karşıt) anlamlı kelimeler** denir.

Örnek: yukarı-aşağı, eski-yeni

1. soğuk

2. hızlı

3. savaş

4. yumuşak

5. yavaş

6. barış

7. sert

8. sıcak

9. zor

10. düşman

11. kolay

12. dost

ZIT ANLAMLİ KELİMELE

1

8

8. ETKİNLİK

A) Aşağıdaki cümlelerin hangilerinde nokta, doğru kullanılmıştır? İşaretleyiniz.

Merhaba, ben nokta.

- ▶ Tamamlanmış cümlelerin sonuna gelirim.
- ▶ Kısaltmaların sonunda yer alırım.
- ▶ Tarih yazılışlarında gün, ay ve yıl belirten sayıların arasında yer alırım.
- ▶ Sıra bildiren sayılardan sonra gelirim.
- ▶ Saat ve dakika gösteren sayıların arasında bulunurum.

- ☐ Dr. Akif, kahraman askerlerimizi muayene etti.
- ☐ Her On.Kasım'da, saat 09 05'te Atatürk'ü anıyoruz.
- ☐ Türkiye Büyük Millet Meclisi 23.04.1920 tarihinde açıldı.
- ☐ Gülce, "vatan" konulu resim yarışmasında .1 oldu.

B) Miray, aşağıdaki cümlelerde, noktayı doğru yerlerde kullanmak istiyor. Uygun yerlere nokta koyarak Miray'a yardım eder misin?

Seyit Onbaşı, Kurtuluş Savaşı kahramanlarımızdandır

Bayram programı, saat 09 00'da başlayacak

Mustafa Kemal'e 2 adını matematik öğretmeni verdi

Cumhuriyet, 29 10 1923 tarihinde ilan edildi

Kitabın 20 sayfasında kaldım

Sınıfımızı balon, kedi merdiveni, fener vb süslerle süsledik

9. ETKİNLİK

Aşağıdaki özdeyişi okuyunuz. Sıra arkadaşınızla birlikte özdeyişte ne anlatılmak istendiğini yazınız. Yazınızı, yazım ve noktalama kuralları açısından kontrol ediniz.

“Vatan, çalışkan insanların omuzları üstünde yükselir.”

(Tevfik Fikret)

Not:

Bir düşüncüyü, bir duyguyu kısa bir biçimde anlatan, kim tarafından söylendiği bilinen özlü sözler **özdeyiş (vezice)** denir.

Handwriting practice area with multiple horizontal dotted lines for writing.

BASLAYALIM!

A Aşağıdaki metni okuyunuz ve metinle ilgili soruları cevaplayınız.

ÇOCUK DEMEK YARIN DEMEK

Atatürk, Orman Çiftliği'ndeki Marmara Köşkü'nden çıkmış, otomobile şehre iniyordu. Bir dönemeçte, küçük bir çocuk yol ortasında oturmuş, oyun oynuyordu. Otomobil korna çalarak yaklaşıyor fakat çocuk hiç aldırmıyordu. Sonunda otomobilde bulunanlardan biri aşağı indi ve çocuğu tutup yolun kenarına çekmeye çalıştı. Bunu gören Atatürk:

— Ne yapıyorsun, çocuğa böyle davranılır mı? Bir çocuğa ancak sevgiyle ve şefkatle yaklaşılr. Çocuk demek, yarın demektir. Yarını saymayan bugünü yaşayamaz.

Aydın SU

B Metinde yaşanan olay Atatürk'ün hangi özelliğini gösterir? İşaretleyiniz.

Kitap okur.

Çocukları sever.

Çok çalışır.

C Metindeki çocuğun yerinde siz olsaydınız Atatürk'e ne söylerdiniz?

.....

.....

.....

.....

.....

Aşağıdaki metni, noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okuyunuz.

ATATÜRK'ÜN ÇOCUK SEVGİSİ

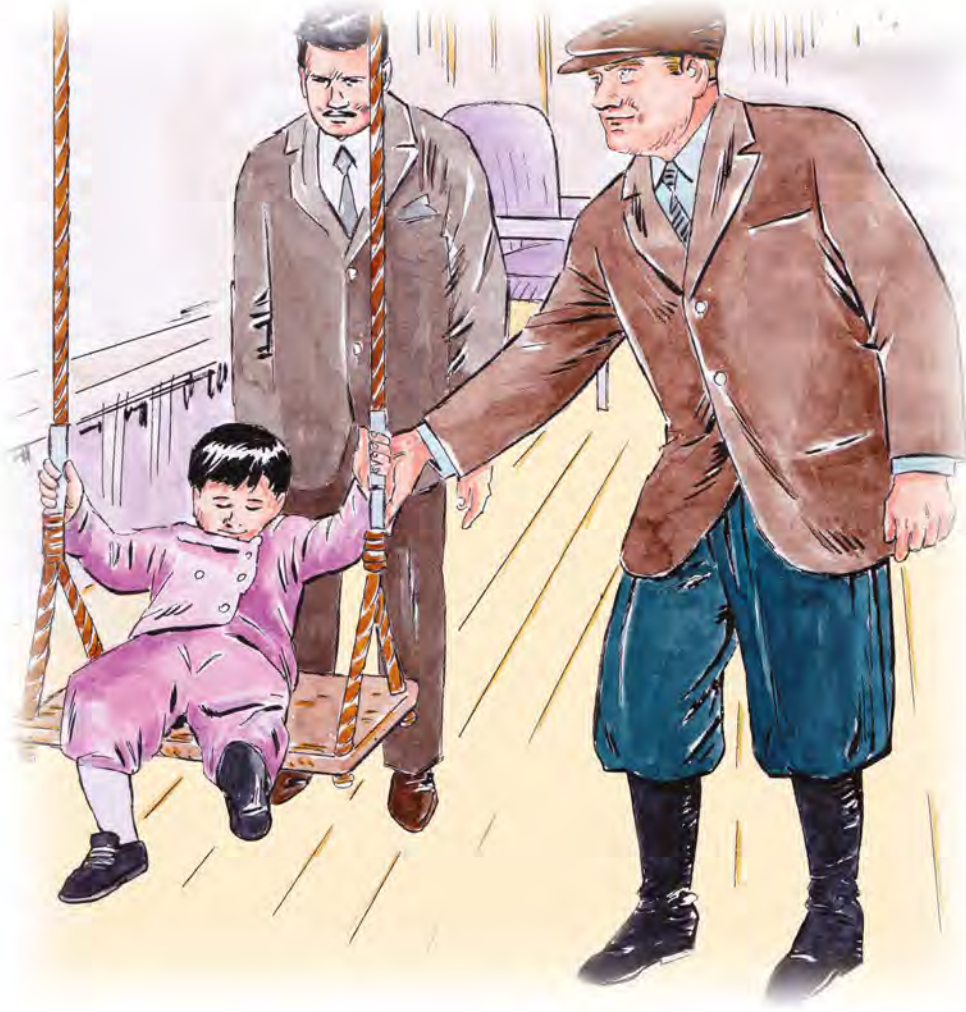
Atatürk, çocukları çok severdi. Onun dilinde çocuk "sevgi" demekti. Kendisinin çocuğu olmamıştı ama bütün Türk çocukları, onun öz çocukları gibiydi. Atatürk'ün, yanından hiç ayrılmak istemediği, şipşirin bir çocuk vardı. Ona, kendisi "Ülkü" adını vermişti.

Küçük Ülkü'yü sık sık Çankaya'daki evine getirirdi. Ülkü, yürümeye yeni başlamıştı ve birkaç kelime ile yarım yamalak konuşuyordu. Bir gün yanına girdiğim zaman, onu yine Atatürk'ün kucağında bulmuştum. Şakalaşıyorlardı.

Çocuk, katıla katıla gülererek onun altın saçlarını çekiyor ve burnuna yapışuyordu. Ara sıra, yumak elleriyle Atatürk'ün yüzüne küçük küçük to-katlar indiriyordu.

O da çocuklaşmış gibiydi. Bir yandan kahkahalarla gülüyor, bir yandan da güya başını korumaya çalışıyordu. Bir aralık bana baktı, gök parçası gözleri sevgi ve neşeden ıslıl ışıldı: “Çocukluk ne güzel şey! Çocuklar ne sevimli, ne güzel değil mi? En çok hoşuma giden hâlleri nedir bilir misin? İkiyüzlülüğü bilmemeleri, bütün istek ve duygularını içlerinden geldiği gibi açıklamaları. Çoğu ailenin öteden beri çok kötü bir alışkanlığı var. Çocuklarını söyletmez ve dinlemezler. Çocuklar söze karışınca, “Sen büyüklerin konuşmasına karışma.” der, sustururlar. Ne kadar yanlış, hatta zararlı bir hareket. Hâlbuki tam tersine, çocukları serbestçe konuşmaya; düşündüklerini, duyduklarını, olduğu gibi ifade etmeye özendirmelidirler. Böylece hatalarını düzeltmeye imkân bulurlar.” dedi. Sonra Ülkü’yü derin bir şefkatle bağrına bastı. Onu iki yanağından öptü. Ben bu öpücüklerde bütün çocuklara karşı olan sonsuz sevgisinin izlerini görür gibi olmuşum.

Hasan Rıza SOYAK

(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK

A) "Atatürk'ün Çocuk Sevgisi" metninde geçen ve harfleri eksik olarak verilen kelimeleri görsellerden hareketle tamamlayınız.

İŞ _ L İŞ _ L

K _ H K _ H _

Ş E _ K _ T

S _ İ M İ

B) Yukarıdaki kelimeleri cümle içinde kullanınız.

.....

.....

.....

.....

2. ETKİNLİK

Aşağıdaki soruları "Atatürk'ün Çocuk Sevgisi" metninden hareketle cevaplayınız.

1. Atatürk, yanından ayrılmayan şirin çocuğa hangi ismi vermiştir?

.....

2. Atatürk ve Ülkü birlikteyken zamanlarını nasıl geçiriyorlarmış?

.....

3. Atatürk, çocukların hangi özelliğini seviyormuş?

.....

4. Atatürk'e göre, aileler çocuklarına nasıl davranmalıdır?

.....

5. Düşüncelerinizi serbestçe ifade edebildiğiniz bir ortamda kendinizi nasıl hissedersiniz? Niçin?

.....
.....
.....
.....

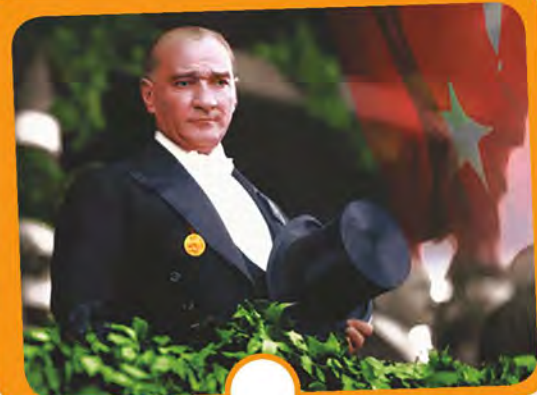
3. ETKİNLİK

"Atatürk'ün Çocuk Sevgisi" metninde geçen kelimelerin eş anlamlılarını işaretleyiniz.

gök →	☐ sema	☐ bulut	☐ yıldırım
şirin →	☐ minik	☐ sevimli	☐ uslu
zaman →	☐ vakit	☐ ömür	☐ yüzyıl
kelime →	☐ dil	☐ yazı	☐ sözcük
neşe →	☐ kaygı	☐ sevinç	☐ heyecanlı
imkân →	☐ olanak	☐ zor	☐ durum

4. ETKİNLİK

"Atatürk'ün Çocuk Sevgisi" metninin konusuna uygun olan görseli işaretleyiniz.

5. ETKİNLİK

Aşağıdaki görselde, Anıtkabir'in krokisi verilmiştir. Krokiyi inceleyerek soruları cevaplayınız.

1. Giriş bölümünden başlayarak Aslanlı Yol boyunca yürüyen bir kişi, sağ tarafında hangi kuleleri görür?

.....

2. Giriş bölümünden başlayarak dümdüz ilerleyen bir kişi en son ne-reye ulaşır?

.....

3. Aslanlı Yol'un bitiminden sola dönerek yalnızca buradaki yapıları gezen bir kişi aşağıdakilerden hangisini **göremez**?

- A) Savaş Kabartmaları
- B) Zafer Kulesi
- C) Mozole

4. Sadece Aslanlı Yol üzerinde yer alan kuleleri gezen bir kişi hangi kuleleri **göremez**?

.....

6. ETKİNLİK

Arkadaşlarınızla 3-4 kişilik gruplar oluşturunuz. Aşağıdaki şiiri okuyunuz. Şiirden hareketle grup olarak yeni bir şiir yazınız. Yazdığınız şiirleri, sınıf panonuza asınız.

ATATÜRK DEMEK

Atatürk demek,
Sevmek demektir.
Yurdunu, ulusunu,
Bayrağını çok sevmek!

Atatürk demek,
Okumak demektir.
Bilimin ışığında,
Okumak, insan olmak!

Atatürk demek,
Çalışmak demektir.
Karınca kardeş gibi,
Çalışmak, mutlu olmak!

Aziz SİVASLIOĞLU

Atatürk demek,

.....

.....

.....

Atatürk demek,

.....

.....

.....

7. ETKİNLİK

Virgüli doğru kullanan çocukları işaretleyiniz.

Merhaba, ben virgül.

- Cümledeki eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasında yer alırım.

Örnek: Masamda kalem, silgi, defter ve kitap var.

- Sıralı cümleleri birbirinden ayırırım.

Örnek: Aldım, verdim, ben seni yendim.

- Hitap için kullanılan kelimelerden sonra gelirim.

Örnek: Sevgili Arkadaşlar,

- Ret veya kabul bildiren "tamam, evet, hayır, peki" gibi kelimelerden sonra gelirim.

Örnek: Tamam, bahçede oyun oynayabilirsiniz.

Kurtuluş Savaşı'nda Amasya, Erzurum, Sivas Kongreleri yapıldı.

Atatürk 10 Kasım 1938 sabahı saat 09,05'te hayata gözlerini yumdu.

Milletimiz birlik oldu, cesurca savaştı, yurdumuz kurtuldu.

Kurtuluş Savaşı yıllarını anlatan bu kitap için 15 lira 50 kr, ödedim.

8. ETKİNLİK

Aşağıdaki metinleri okuyunuz ve türlerini işaretleyiniz.

23 Nisan

Ay yıldızlı bayrağım,
Semaları donatmış.
Bugün bayram var diye,
Şafak erkenden atmış.

Akın akın insanlar,
Meydanlara koşuyor.
Bugün bayram var diye,
Bütün millet coşuyor.

Bilgilendirici metin

Şiir

Hikâye edici metin

Atatürk ve Çocuk

Atatürk bir sabah bazı görevlilerle birlikte Çankaya sırtlarında yürüyüşe çıkmıştı. Karşıdan gelmekte olan küçük bir çocuk, onları görünce durdu ve kenara çekildi. Atatürk, çocuğu yanına çağırdı ve gülümseyerek sordu:

- Adın ne bakayım?
- Cemil.
- Buralarda mı oturuyorsun?
- Hayır, Ayrancı'da.
- Okula gidiyor musun?

Çocuk, başıyla "Evet!" anlamına gelen bir işaret yaptı.

(...)

Bilgilendirici metin

Şiir

Hikâye edici metin

Atatürk

Mustafa Kemal, bin sekiz yüz seksen bir yılında Selânik'te doğdu. Babası Ali Rıza Efendi, annesi ise Zübeyde Hanım'dır. Babasını erken yaşta kaybeden Mustafa Kemal, ilkokulu bitirdikten sonra Selânik Askerî Ortaokuluna devam etti. Eğitim hayatına askerî lisede devam eden Mustafa Kemal, buradan mezun olduktan sonra bin dokuz yüz dört yılında kurmay yüzbaşı olarak orduya katıldı.

Bilgilendirici metin

Şiir

Hikâye edici metin

3. TEMA: ERDEMLER

BASLAYALIM!

A Mehmet Âkif Ersoy hakkında bildiklerinizi yazınız.

.....

.....

B Size yapılan bir iyiliği düşününüz. Bu iyiliğin ne olduğunu yazınız.

.....

.....

C "Vefa" kelimesinin anlamını sözlükten bularak yazınız. "Vefa" kelimesini cümle içinde kullanınız.

vefa: .....

Cümlem: .....

D Aşağıdaki kişilerden hangileri, vefalı davranmıştır? İşaretleyiniz.

Bana bir iyilik yapıldığında teşekkür ederim.

Bayramlarda, büyüklerimi ziyaret etmektense tatile gitmeyi tercih ederim.

İhtiyacım olan şeyleri arkadaşlarımdan isterim ama onlar, benden bir şey isterse vermem.

Akrabalarım veya arkadaşlarım hastalandığında onları ziyaret ederim.

Aşağıdaki metni, noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okuyunuz.

ŞAİRİN VEFASI

İstiklal Marşımızın şairi Mehmet Âkif Ersoy, vefalı bir insandı. Arkadaşlarına çok önem verir, verdiği sözü mutlaka tutardı. Onun bu özelliğiyle ilgili pek çok hatırası vardır. Biz yalnızca ikisini anlatacağız.

Mehmet Âkif'in okul yıllarında, Hasan adında bir arkadaşı vardı. Çok iyi geçinirler, birbirlerinden hiç ayrılmazlardı. Derken yıllar geçti. İkisi de evlenip çoluk çocuğa karıştı.

Bambaşka hayatlar kurdular. Mehmet Âkif her cuma, arkadaşlarını evinde toplardı. Bir araya gelen dostlar; konuşur, dertleşir, dostluklarını tazelerlerdi. Âkif'in beş çocuğu vardı. Fakat bir zaman sonra dostları evde sekiz çocuk görmeye başladılar. Başlangıçta komşunun çocukları zannetseler de bu çocukların sürekli evde olduklarını fark edince merak edip sordular:

— Âkif Bey, bu üç çocuk kimin?

Mehmet Âkif:

— Benim çocuklarım, dedi.

— Nasıl olur Âkif Bey, senin yalnızca beş çocuğun var diye biliyoruz.

Bunun üzerine Mehmet Âkif açıkladı:

— Hasan Efendi
geçenlerde rahmetli
oldu. Bu çocuklar da
onun. Kim önce ölürse
hayatta kalan, diğē-
rinin çocuklarına ba-
kacak diye daha okul-
dayken birbirimize söz
vermiştik.

Bunu duyan arka-
daşları, çok şaşırdılar.
Mehmet Âkif'in yıllar
önce okul sıralarında
verdiği bir sözü tut-
masına hayret etti-
ler. Üstelik o günlerde
Mehmet Âkif, kendi ai-
lesini geçindirecek pa-
rayı bile zor buluyordu.

Mehmet Âkif'le ilgili ikinci hatıra ise şöyle:

Mehmet Âkif'le bir arkadaşı buluşmak üzere sözleşmişti. Buluşacak-
ları gün büyük bir fırtına çıktı. Şimşekler çakıyor, bardaktan boşanırcası-
na yağmur yağıyordu. Arkadaşı, bu havada Âkif'in gelmeyeceğini düşü-
nerek buluşacakları yere gitmedi.

**Sizce Mehmet Âkif, verdiği sözü tutup arkadaşıyla buluşma-
ya gidecek mi? Siz olsaydınız böyle bir durumda ne yapar-
dınız? Düşüncelerinizi yazınız.**

Oysa Mehmet Âkif, verdiği sözden asla dönmezdi. Havanın kötülüğüne aldırmadan uzunca bir yürüyüşten sonra buluşacakları yere gitti. Fakat arkadaşı orada değildi. Bir süre bekledikten sonra tekrar, evine döndü. Sözünde durmadığı için arkadaşına çok kırılmıştı.

Nuray TÜRKYILMAZ

1. ETKİNLİK

Aşağıdaki soruları “Şairin Vefası” metninden hareketle cevaplayınız.

1. Mehmet Âkif Ersoy ve okul arkadaşı birbirlerine hangi konuda söz vermiş?

.....

.....

2. Mehmet Âkif’in misafirleri niçin şaşırmış? Mehmet Âkif, bu durumu nasıl açıklamış?

.....

.....

3. Mehmet Âkif Ersoy gibi bir arkadaşınızın olmasını ister miydiniz? Niçin?

.....

.....

4. Bir arkadaşınız, size verdiği sözü tutmazsa neler hissedersiniz? Düşüncelerinizi yazınız.

.....

.....

5. Vefalı bir insanda olması gereken özellikler nelerdir?

.....

.....

2. ETKİNLİK

“Şairin Vefası” metnindeki birinci hatıradaki geçen hikâye unsurlarını yazınız.

HİKÂYENİN UNSURLARI

3. ETKİNLİK

Aşağıdaki cümlelerde, kırmızı yazılmış kelimelerin eş anlamlılarını bularak boyayınız.

Arkadaşımanın **hatıra** defterine şiir yazdım.

defter

anı

günlük

Okul kurallarına uymalıyız.

derslik

sınıf

mektep

Her **yıl**, ihtiyaç sahiplerine yardım için bir kampanya düzenliyoruz.

sene

hafta

ay

Hayatı paylaştığımız insanlara karşı merhametli olmalıyız.

dost

sevgi

yaşam

Annem, **ev**de misafir ağırlamayı çok sever.

oda

konut

okul

Büyüklerimize karşı kullandığımız **cümle**lere dikkat etmeliyiz.

tümce

kelime

harf

4. ETKİNLİK

Mehmet Âkif Ersoy Müzesine ait bilgileri okuyarak aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Mehmet Âkif Ersoy, Ankara'da küçük bir bahçe içinde, iki katlı, ahşap bir evde oturuyordu. Şairin ölümünden sonra burası müze hâline dönüştürüldü. Mehmet Âkif Ersoy'a ait olan cep saati, gözlük ve tespih müzede sergilenen manevi değeri yüksek eserlerdir.

Müze cumartesi, pazar günleri dışında her gün 10.00-12.00 ve 14.00-16.00 saatleri arasında ziyarete açıktır.

1. Zuhâl, müzeye salı günü öğleden sonra gitmiş ve müzenin kapalı olduğunu görmüştür. Zuhâl, müzeye saat kaçta gitmiş olabilir?
A) 14.30 B) 15.30 C) 16.30
2. Bahadır, perşembe sabahı müzeyi gezmek istemektedir. Müzede iki saat vakit geçirmek isteyen Bahadır, saat kaçta müzede olmalıdır?
A) 10.00 B) 11.00 C) 12.00
3. Duygu, müzeyi gezmek istemiş ancak o gün müzenin kapalı olduğunu öğrenmiştir? Duygunun müzeye gittiği gün hangisi **olamaz**?
A) cuma B) cumartesi C) pazar
4. Arkadaşlarıyla birlikte müzeyi gezen Arzu, müzede hangi eseri görmüş olabilir?
A) cep saati B) çömlek C) tablo

Merhaba, ben soru işareti.

► Soru bildiren cümlelerin sonunda bulunurum.

Örnek: Cumhuriyet'in ilan edildiği tarihi biliyor musun?

5. ETKİNLİK

A) Aşağıda verilen cevaplara uygun soru cümleleri yazınız.

Soru : .....

Cevap : Bütün yemekleri severim.

Soru : .....

Cevap : Bayramda dedemleri ziyaret ettik.

Soru : .....

Cevap : Pazardan havuç, pırasa ve limon aldık.

Soru : .....

Cevap : Sınıf başkanımız, İbrahim Çelik'tir.

B) Aşağıdaki cümlelerde bulunan yazım ve noktalama hatalarını düzelterek cümleleri yeniden yazınız.

Bu konuda bana yardımcı olabilmisin

.....

Kerem, annesine gül karanfil papatya ve lale aldı

.....

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda

.....

Sınıfta uymamız gereken kurallar nelerdir

.....

6. ETKİNLİK

A) Aşağıda verilen cümleleri oluş sırasına göre sıralayarak cümlelerin başındaki numaraları, belirtilen yerlere yazınız.

1. Çoban, yaptığı hatayı anlamış.
2. "Yetişin, kurt var!" diyerek sürekli yalan söyleyen bir çoban varmış.
3. Ama bu sefer kimse çobana inanmamış.
4. O günden sonra hiç yalan söylememiş.
5. Bir gün kurt, gerçekten gelmiş ve çobanın sürüsüne saldırmış.
6. Köylüler de hep ona inanırmış.

Six empty yellow rounded rectangular boxes with dashed blue borders, arranged in a row. Below each box is a red arrow pointing to the right, indicating the sequence of the sentences.

C) Yazmış olduğunuz hikâyenin ana fikri aşağıdakilerden hangisi olabilir? İşaretleyiniz.

- 61

BASLAYALIM!

A Bulunduğunuz çevrede geçmişten günümüze kalan hangi yapıtlar (cami, han, hamam, çarşı vb.) yer almaktadır? İsimlerini yazınız.

.....

.....

B Mimar Sinan'ın yaklaşık dört yüz elli yıl önce yaptığı ve "Ustalık eserim." dediği Selimiye Camii, Edirne'de bulunmaktadır. Siz de Mimar Sinan gibi, gelecek kuşaklara bir eser bırakacak olsaydınız nasıl bir eser bırakmak isterdiniz? Açıklayınız.

Selimiye Camii, Edirne

.....

.....

.....

Aşağıdaki metni, noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okuyunuz.

TARHANA ÇORBASI

Edirne, Osmanlı İmparatorluğu'nun başkentlerinden biridir. Görmüş geçirmiş güzel bir kenttir. Her karış toprağında tarihimizin derin izleri görülür. Atalarımızdan kalan eşsiz camiler, hastane, türbe, medrese, han, hamam, çarşı ve sebiller her bucağını süsler.

İkinci Murat, değerli bir padişaktır. Fatih Sultan Mehmet'in de babasıdır. Sultan Murat, padişahken Edirne'de sık sık, kıyafet değiştirerek halk arasında dolaşırdı. İnsanlar nasıl yaşıyor? Neler düşünüyor? Kendilerini yönetenlerden ne gibi şikâyetleri var? Bunları anlamak, öğrenmek isterdi.

Bir ramazan günüydü. Gene kıyafet değiştirerek veziriyle şehir içinde dolaşmaya çıktı. Birçok mahalleyi, çarşığı, pazarı dolaştı. Kendisi de veziri de oruçluydu. Akşam olmak üzereydi. Neredeyse ezan okunacaktı. Vezirine:

— Hangi evin kapısından geçerken ezan okunursa o kapıyı çalalım. İftar yemeğini o evde yiyelim, dedi.

Daracık bir sokaktan geçiyorlardı. Ezan okunmaya başladı. Padişahla vezir, kendilerine en yakın kapıyı çaldılar.

Sizce iftar vaktinde, hiç tanımadığı iki kişiyi kapıda gören ev sahibi, gelenleri nasıl karşılamış olabilir? Düşüncelerinizi yazınız.

.....

.....

.....

.....

İçerden oldukça yaşlı bir adam çıktı. “Kimsiniz, ne istiyorsunuz?” diye sormadan kapısını çalanları buyur etti. Burasının yoksul bir ev olduğu anlaşılıyordu. Yere, eski ve yırtık bir kilim serilmişti. Onun üstüne de yuvarlak tahtadan bir yer sofrası kurulmuştu.

Adam, hiç duraksamadan konukları yer sofrasına buyur etti. Padişahla vezir, yere bağdaş kurarak oturdular. Ortada büyük bir çanak içinde, dumanı tüten bir çorba vardı.

Ev sahibi, padişahı tanımıştı. Çorbaya kaşık sallayacakları sıra:

— Kusura kalma Sultan’ım, dedi. Bu, dar hane çorbasıdır. Bundan başka ikram edecek yemeğimiz yoktur.

Padişah ne karşılık verdi? Yoksul evinde ne kadar kaldı? Burasını bilen yok. Yalnız o günden sonra dar hane sözü hiç unutulmadı. Bu yoksul adamın un, yoğurt ve sebzeden yapılmış çorbasının adı “darhane çorbası” olarak kaldı. Git gide “tarhana” biçimine dönüştü.

Hasan Lâtif SARIYÜCE

1. ETKİNLİK

"Tarhana Çorbası" metninde geçen kelimelere ait görselleri, kelimelerin anlamları ile eşleştiriniz. Kelimeleri cümle içinde kullanınız.

1-hane

Sözlük anlamı: Karşılık beklemeden hayır için içme suyu dağıtılan taş yapı, sebilhane.

Cümlem:

.....

.....

2-sebil

Sözlük anlamı: Yolcuların konaklamalarına yarayan yapı.

Cümlem:

.....

.....

3-han

Sözlük anlamı: Ev, konut.

Cümlem:

.....

.....

2. ETKİNLİK

Aşağıdaki soruları sıra arkadaşınızla birlikte "Tarhana Çorbası" metninden hareketle cevaplayınız.

1. Edirne nasıl bir şehirmiştir?

2. Sultan Murat, neden kıyafet değiştirerek halk arasında dolaşıyormuş?

3. Padişah ile vezir, iftar yemeğini yiyecekleri evi nasıl belirlemişler?

4. Ev sahibi, misafirleri nasıl karşılamış ve onlara ne ikram etmiş?

5. Çorbaya niçin "dar hane çorbası" adı verilmiş?

6. Ev sahibinin yerinde siz olsaydınız misafirlere nasıl davranırdınız?

3. ETKİNLİK

Aşağıdaki ifadelerden hangisi “Tarhana Çorbası” metninden **çıkanlamaz**? İşaretleyiniz.

- ☐ “Tarhana” ismi “dar hane” kelimelerinin zamanla farklı söylenmesi ile ortaya çıkmıştır.
- ☐ İmkânlarımız kısıtlı olsa da elimizdekileri paylaşmalıyız.
- ☐ Ramazan sofralarında mutlaka, tarhana çorbası bulunmalıdır.

4. ETKİNLİK

“Tarhana Çorbası” metninin hikâye unsurlarını yazınız.

Metnin ana karakterleri kimlerdir?

.....
.....
.....
.....

Metindeki olay nerede geçmektedir?

.....
.....
.....
.....

Metinde geçen olay nedir?

.....
.....
.....
.....

5. ETKİNLİK

Sütlü irmik tatlısı için verilen malzeme listesini okuyunuz. Aşağıda verilen tariflerin hangisinde malzeme listesinin tümü kullanılmıştır? İşaretleyiniz.

Tencereye süt, şeker, irmik ve limon kabuğu rendesi eklenip kaynayınca kadar karıştırılır. Daha sonra vanilya ve tereyağı eklenir. Hazırlanan karışım, kalıbın içine dökülür ve soğumaya bırakılır.

Tencereye süt, şeker ve irmik eklenip kaynayınca kadar karıştırılır. Daha sonra vanilya ve tereyağı eklenir. Hazırlanan karışım, kalıbın içine dökülür ve soğumaya bırakılır. Karışım soğuduktan sonra karışımın üzeri muz dilimleri ve tarçın ile süslenir.

Tencereye süt, şeker ve irmik eklenip kaynayınca kadar karıştırılır. Daha sonra tereyağı eklenir. Hazırlanan karışım, kalıbın içine dökülür ve soğumaya bırakılır. Karışım soğuduktan sonra karışımın üzeri muz dilimleri ve tarçın ile süslenir.

6. ETKİNLİK

Verilen örnekteki gibi, cümlelerde yer alan eş sesli kelimelerin diğer anlamlarıyla, yeni cümleler yazınız.

Not: Yazılışları aynı, anlamları farklı olan kelimelere **eş sesli (sesteş)** kelimeler denir.

Örnek:

Savaşta **at**larımız çok yorulmuştu.

Aykut, topu bana **attı**.

bin

Depremzedelere yardım götürmek için arabaya **bindik**.

Okulumuza **bin** tane kitap bağışı yapıldı.

dil

Babam herkese karşı tatlı **dilliydi**.

sal

Koruma altındaki yavru ayılar doğaya **salındı**.

bağ

Mehmet amca, **bağ**ındaki üzümleri çocuklara ikram etti.

saz

Dayım, gelen misafirlere **saz** çalıp türkü söyledi.

yaş

Tuna'nın ayakkabıları **yaş** olduğu için benimkileri verdim.

7. ETKİNLİK

A) Aşağıda, karışık olarak verilen olayları, oluş sırasına göre sıralayarak tekrar yazınız.

- Veteriner, köpeğin patisine ilaç sürdü ve sargı beziyle sardı.
- Nermin, annesiyle birlikte köpeği en yakın veterinere götürdü.
- Nermin ile annesi yolun kenarında patisi yaralı bir köpek yavrusu gördüler.
- Bir hafta sonra köpeğin patisi iyileşmişti.
- Yavru köpeği alarak bir sepete koydular.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

B) Aşağıdaki olayları, oluş sırasına göre numaralandırarak sıralayınız.

- ☐ Dedesi, Esma'ya şeftalilerin daha olgunlaşmadığını, tatlı şeftali yemek için sabırlı olması gerektiğini söyledi.
- ☐ Şeftalinin tadı, Esma'nın hoşuna gitmedi.
- ☐ Esma, dedesinin şeftali bahçesine gitti.
- ☐ Esma, dedesinin uyarısını dinlemediği için pişman oldu.
- ☐ Esma sabredemedi ve şeftalileri yemeye başladı.

8. ETKİNLİK

Sıla uzaktaki teyzesi Türkan Hanım'ı doğum gününe çağırmak için bir e-posta yazdı. Sila, noktalama işaretlerine dikkat etmedi. Sila'nın e-postasında nokta, virgül ve ünlem işaretini uygun yerlerde kullanınız.

Merhaba, ben ünlem işareti.

- Sevinme, şaşırma, korku gibi duyguları anlatan cümlelerin sonunda bulunurum.

Örnek: Yaşasın! Bayram geldi.

- Hitap, seslenme ve uyarı sözlerinden sonra konur.

Örnek: Dikkat! Ayağınız kayabilir.

Yeni İleti

Kime: Türkan ÇELİK

Konu: Doğum Günü Daveti

Sevgili Teyzeciğim( )

Nasılsın( ) İyi misin( ) Seni çok özledim( ) Doğum günümde seni, eniştemi ve kuzenlerimi aramızda görmek istiyorum( ) Burası çok soğuk( ) Gelirken atkı( ) eldiven( ) bere ve kalın giysiler getirmeyi unutmayın( ) Geleceğiniz günü heyecanla bekliyorum( )

Hay Allah( ) Neredeyse unutuyordum( ) Sakın ha( ) Gelirken hız yapmayın( ) Herkese selamlar( )

Adresimiz: Selçuklu Mah( ) Akdeniz Cad( ) Akasya Sok( ) Deniz Apt( ) No: 3/5

ANKARA

GÖNDER

4. TEMA: MİLLÎ KÜLTÜRÜMÜZ

BASLAYALIM!

A Aşağıdaki fıkrayı okuyunuz. Fıkranın sonunda, Nasrettin Hoca ne cevap vermiş olabilir? Tahminlerinizi boş bırakılan yere yazınız.

BİR TEPİSİ BAKLAVA

Nasrettin Hoca akşamüstü, evine yorgun argın gidiyormuş. Yolda, her işe karışmayı alışkanlık hâline getirmiş biri karşısına çıkıp: "Hoca Efendi, demin birisi bir tepsi baklava ile buradan geçti, gözlerimle gördüm." demiş. Hoca, kızmış.

Yürümeye devam ederken adamı da terslemiş: "Bundan bana ne?" ama her şeye burnunu sokan adam, Hoca'dan ayrılmaya niyetli değilmiş. "Sözümü tamamlamaya fırsat vermedin Hoca Efendi!" demiş. "Baklava tepsisini taşıyan kişi, sizin eve girdi." Hoca, haddini bilmeyen bu adama son sözünü söylemiş: .....

.....

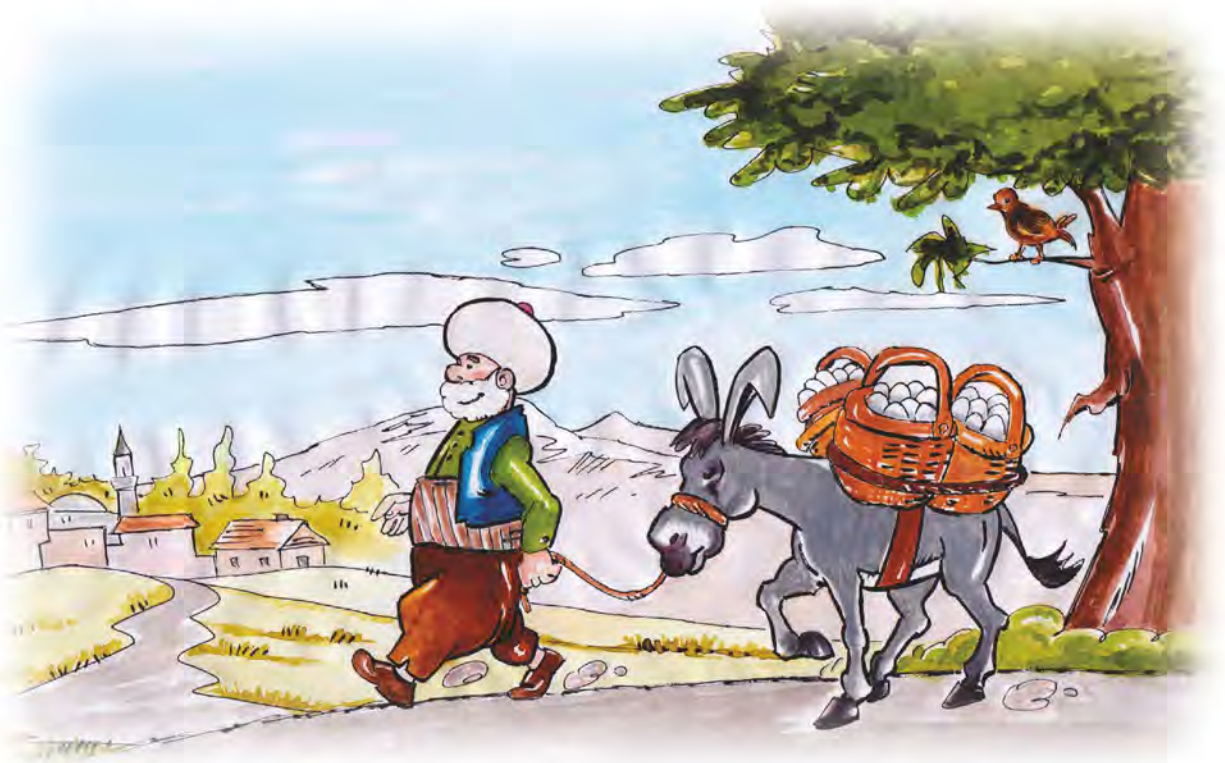
.....

B Nasrettin Hoca'nın cevabıyla ilgili tahmininizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

C Aşağıdaki metni okuyarak soruları cevaplayınız.

Nasrettin Hoca, tavuklarının yumurtalarını satmak için eşiği Karaka-
çan'ı da alıp köyleri dolaşmaktadır. Pazartesi ve salı günleri, ismi iki he-
ceden oluşan köylere gitmektedir. Çarşamba ve perşembe günleri, ismi
üç heceden oluşan köylere gitmektedir. Cuma günü kendi köyünde vakit
geçiren Hoca, cumartesi ve pazar günleri ise ismi dört heceden oluşan
köylere gitmektedir.

1. Nasrettin Hoca, çarşamba günü aşağıdaki köylerden hangisine gitmiştir?
A) Ahiler B) Biçer C) Aşağıkepen
2. Nasrettin Hoca "Sarıkavak" köyüne hangi gün gitmiştir?
A) salı B) perşembe C) cumartesi
3. Nasrettin Hoca "Karkın" köyündeyken o gün haftanın hangi günü **ola-
maz**?
A) pazartesi B) salı C) çarşamba
4. Nasrettin Hoca'yı köyünde ziyaret etmek isteyen birisi için en uygun gün hangisidir?
A) perşembe B) cuma C) pazar

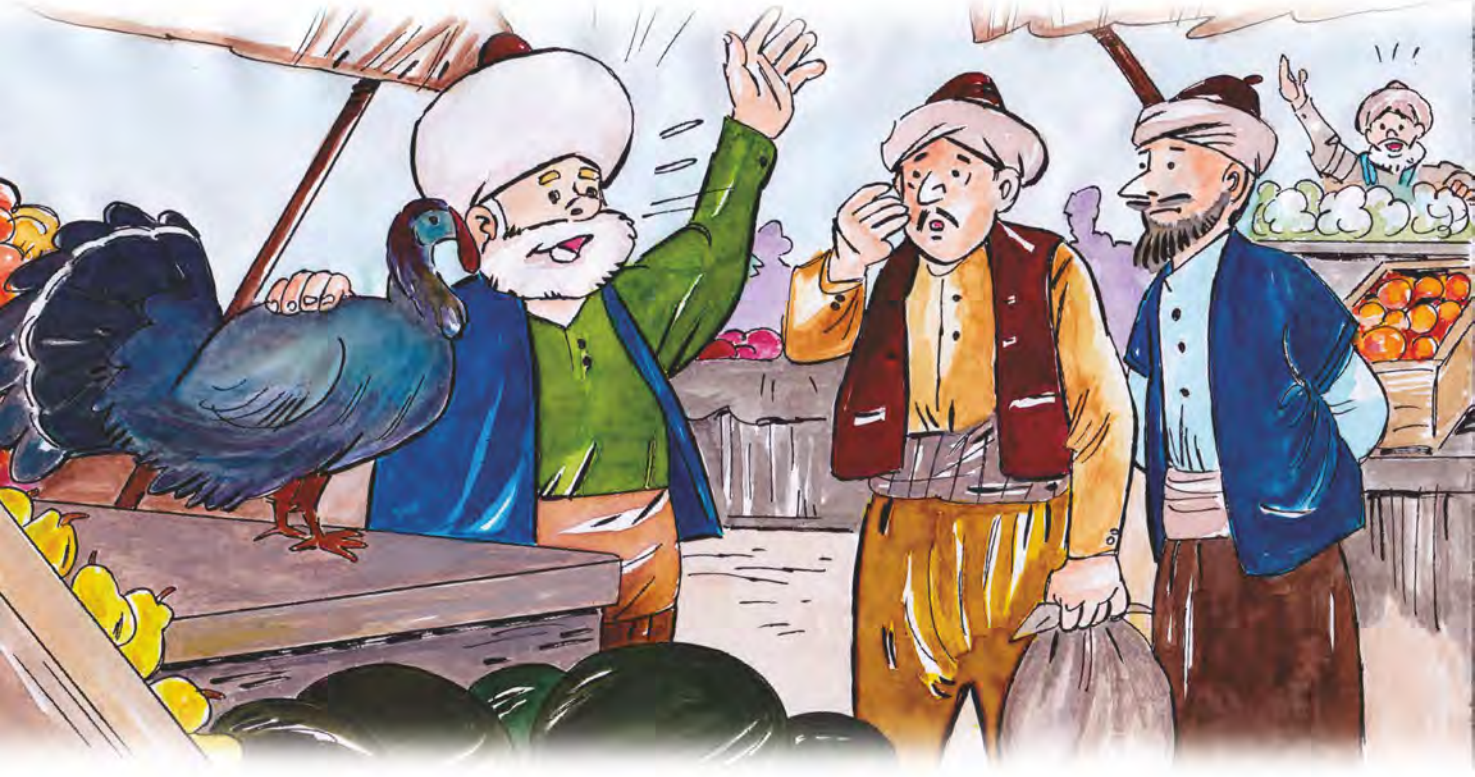

Aşağıdaki metni, noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okuyunuz.

DÜŞÜNEN HİNDİ

Hoca, pazarda adamın birinin, kafesin içindeki bir kuşu yüz altına sattığını görmüş. Bu işe çok şaşırان Hoca, düşünmeye başlamış.

— Bu küçük kuş, yüz altın ediyor. Benim kocaman hindi, neden iki yüz altın etmesin, demiş.

Hemen eve koşmuş. Kümesteki hindiyi alarak doğruca pazarın yolunu tutmuş. Pazarda, tezgâhın üstündeki hindiyi gelip geçene göstererek başlamış bağırmaya.

— İki yüz altına kocaman bir hindi!

Pazardakiler, Hoca'nın sesini duymuşlar. Bir Hoca'ya, bir hindiye bakıp garip garip gülmüşler.

Sonunda dayanamayan bir tanıdığı, Hoca'nın yanına yanaşarak:

— Sen aklını mı kaçırdın Hoca? İki altın etmez bir hindiye kim iki yüz altın verir?

Nasrettin Hoca, adamın bu sözüne hiç aldırmamış.

— Haydi oradan, demiş. Şurada bir adam, el kadar kuşu gözümün önünde yüz altına sattı. Bu Hindi, onun en az iki katı.

Adam, Hoca'ya gülmüş.

— İyi ama Hoca, yüz altına satılan bir papağandı. İyi bir papağana iki yüz altın bile verilir.

Hoca, papağanın ne olduğunu bilmediği için sormuş:

— Papağan denilen o yaratık ne iş yapar?

— Papağan denilen kuş, insan gibi konuşur. Şimdi anladın mı Hoca, papağanın neden yüz altın ettiğini?

Hoca, meseleyi anlamış ama bozuntuya da vermek istememiş. Önündeki hindiyi göstererek:

— O konuşursa bu da düşünür, demiş.

1. ETKİNLİK

A) "Düşünen Hindi" metninde geçen aşağıdaki kelimeleri uygun görsellerle eşleştiriniz.

1. kafes

2. papağan

3. pazar

4. kümes

B) Verilen kelimeleri cümle içinde kullanınız.

kafes:

papağan:

pazar:

kümes:

2. ETKİNLİK

Aşağıdaki soruları “Düşünen Hindi” metninden hareketle cevaplayınız.

1. Nasrettin Hoca’yı şaşırtan olay neymiş?

.....

.....

2. Papağanın yüz altına satıldığını gören Nasrettin Hoca, ne yapmış?

.....

.....

3. Nasrettin Hoca’nın hindisini iki yüz altına satmak istediğini gören adam, Hoca’ya ne demiş?

.....

.....

4. Siz olsaydınız hindiye iki yüz altın isteyen Nasrettin Hoca’ya ne söylediniz?

.....

.....

5. Nasrettin Hoca, hindisini iki yüz altına satmasının sebebini nasıl açıklamış?

.....

.....

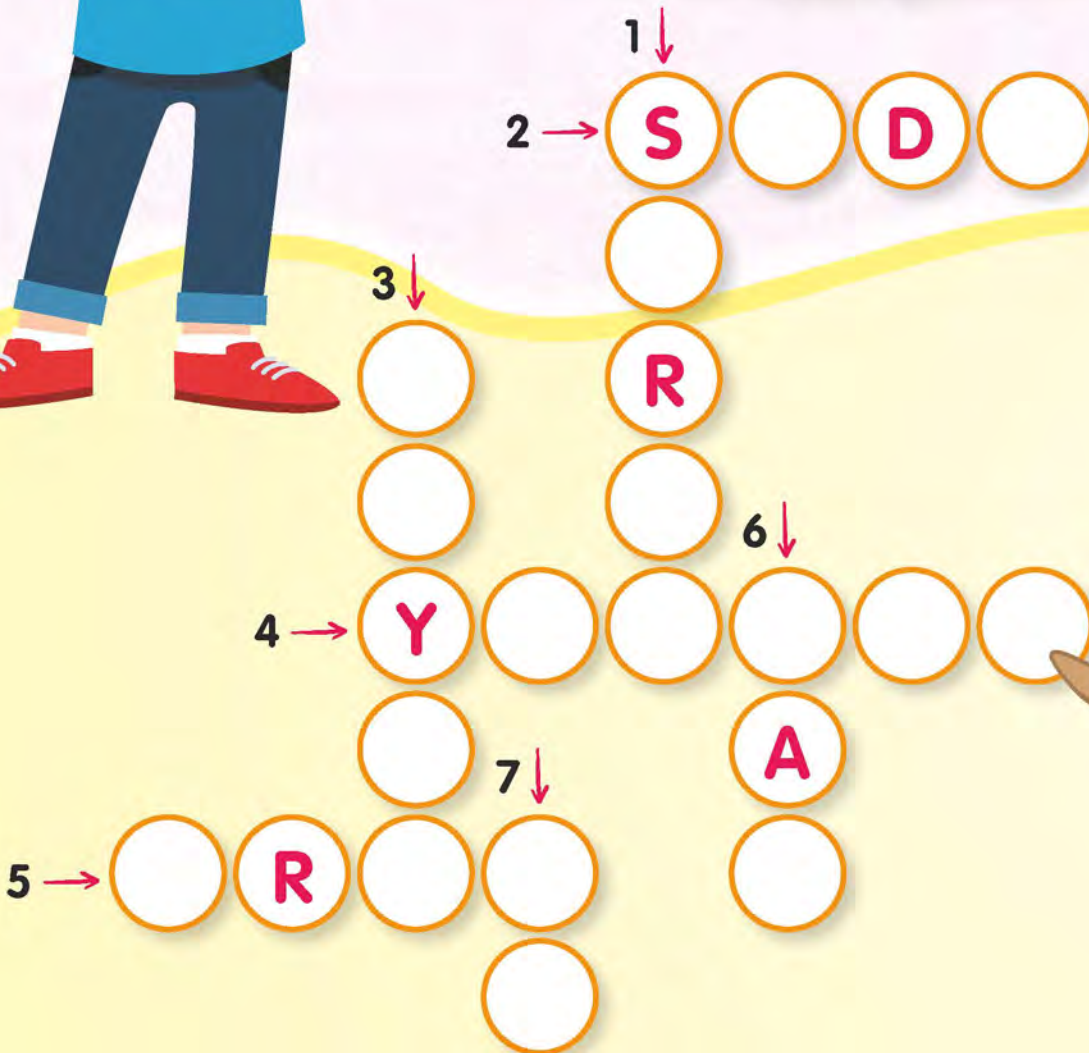

3. ETKİNLİK

"Düşünen Hindi" metninde geçen kelimelerle ilgili bulmacayı çözünüz.

1. **Mesele** kelimesinin eş anlamlısı
2. **Ses** kelimesinin eş anlamlısı
3. **Küçük** kelimesinin zıt anlamlısı
4. **Doğru** kelimesinin zıt anlamlısı
5. **Ön** kelimesinin zıt anlamlısı
6. **Söz** kelimesinin eş anlamlısı
7. **Çok** kelimesinin zıt anlamlısı

4. ETKİNLİK

"Düşünen Hindi" metninin hikâye unsurlarını yazınız.

Kahramanlar	Olay	Yer
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

5. ETKİNLİK

"Düşünen Hindi" metninde geçen ve karışık olarak verilen olayları, oluş sırasına göre numaralandırınız.

- ☐ Nasrettin Hoca'nın yüz altına satılan kuşun bir papağan olduğunu öğrenmesi
- ☐ Nasrettin Hoca'nın kafesin içindeki kuşun yüz altına satıldığını görmesi
- ☐ Nasrettin Hoca'nın tanıdığı birinin, hindinin iki yüz altın etmeyeceğini söylemesi
- ☐ Nasrettin Hoca'nın "O konuşuyorsa bu da düşünüyor." cevabını vermesi
- ☐ Nasrettin Hoca'nın evinden hindisini getirip iki yüz altına satmaya çalışması

6. ETKİNLİK

Büyük harflerin doğru kullanıldığı cümlelerin başına "D", yanlış kullanıldığı cümlelerin başına "Y" yazınız.

- ☐ Nasrettin Hoca, sivrihisarda doğmuştur.
- ☐ Nasrettin Hoca'nın mezarı Akşehir'de bulunmaktadır.
- ☐ Türkiye Büyük Millet Meclisinde, bazı milletvekilleri Nasrettin Hoca'nın Türk kültüründeki öneminden bahsetti.
- ☐ Türk dil kurumunun kütüphanesinde Nasrettin Hoca'yla ilgili birçok kitap bulunuyor.

7. ETKİNLİK

Aşağıdaki cümlelerde uygun yerlere iki nokta koyunuz.

Merhaba, ben iki nokta.

- Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonunda yer alırım.

Örnek: Türkiye'nin en kalabalık şehirleri: İstanbul, Ankara, İzmir'dir.

- Kendisinden sonra açıklama yapılacak cümlelerin sonunda yer alırım.

Örnek: Kış mevsiminde üç ay vardır: aralık, ocak, şubat.

En sevdiğim dersler Türkçe, matematik, müziktir.

Bu yıl görev aldığım millî bayramlar 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı.

İstanbul'da birçok tarihî mekân vardır Süleymaniye Camii, Galata Kulesi, Kız Kulesi, Topkapı Sarayı vb.

8. ETKİNLİK

A) Aşağıdaki afişi inceleyiniz ve Nasrettin Hoca görselini boyayınız.

Nasrettin Hoca Şenliği

Program

- 11.00 Açılış ve Konuşmalar
- 12.00 Film Gösterimi
- 14.00 Halk Dansları Gösterisi
- 16.00 Çocuk Tiyatrosu
- 17.00 Kukla Gösterisi
- 18.00 Konser

5 Temmuz 2021 (İki Bin Yirmi Bir)
Atatürk Kültür Merkezi/Ankara

B) Aşağıdaki soruları afişte yer alan bilgilerden hareketle cevaplayınız.

1. Saat 14.00'te şenlik alanına giden birisi aşağıdakilerden hangisini **göremez**?

A) kukla gösterisi

B) film gösterimi

C) çocuk tiyatrosu

2. Yalnızca konseri izlemek isteyen bir kişi en geç, saat kaçta şenlik alanında olmalıdır?

.....

3. Açılışı kaçırmak istemeyen bir kişi hangi tarihte ve saat kaçta şenlik alanında olmalıdır?

.....

4. Siz, bu şenliğe katılıyor olsaydınız en çok hangi gösteriyi izlemek isterdiniz? Niçin?

.....

BASLAYALIM!

A Aşağıdaki tanımdan hareketle millî kültürümüzü yansıtan görselleri işaretleyiniz.

Not: Bir millete ait olan ve o milleti diğer milletlerden ayıran şeylere **millî kültür** denir. Millî kültür, bir miras gibi nesilden nesile aktarılır.

B Sınıf olarak 3-4 kişilik gruplar oluşturunuz. Çevrenizde yer alan ve millî kültürümüzü yansıtan öğelerden (kıyafet, yemek, halk oyunu, spor vb.) birini seçiniz. Seçmiş olduğunuz öğeyi tanıtmak için grubunuzla birlikte aşağıdaki boşlukları doldurunuz.

Adı:

Özellikleri:

Resmi

C Grubunuzdan bir sözcü seçiniz. Yukarıdaki bilgilerden hareketle seçmiş olduğunuz millî kültür öğesini arkadaşlarınıza tanıttınız.

Aşağıdaki şiiri, noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okuyunuz.

GÜZEL YURDUM

Cihana örnek olan
Yanımsın güzel yurdum.
Tarihlere sığmayan
Şanımsın güzel yurdum.

Şimşek olsa çakamaz,
Seller gelse akamaz,
Hiç kimse yan bakamaz,
Benimsin güzel yurdum.

Hürriyetin yolunda,
Özgürlüğün dalında,
Al bayrağın alında,
Kanımsın güzel yurdum.

Taze kardan arısın,
Sular gibi durusun,
Mevla'm seni korusun,
Canımsın güzel yurdum.

Bestami YAZGAN

1. ETKİNLİK

"Güzel Yurdum" şiirinde yer alan aşağıdaki kelimeleri, eş anlamlılarıyla örnekteki gibi eşleştiriniz.

2. ETKİNLİK

"Güzel Yurdum" şiirinin ana duygusuna uygun olan görseli işaretleyiniz.

3. ETKİNLİK

A) Aşağıdaki boşlukları "Güzel Yurdum" şiirinden hareketle doldurunuz.

Şiir, toplam ..... kıtadan oluşmaktadır.

Şiirdeki her bir kıtada toplam ..... dize vardır.

Şairin adı .....'dır.

B) Siz olsaydınız şiire hangi başlığı koyardınız?

.....

C) Şiire bir dördlük de siz ekleyiniz.

.....
.....
.....
.....

4. ETKİNLİK

"Güzel Yurdum" şiirinde geçen eş sesli kelimelerle örnekteki gibi cümleler kurunuz.

ben

Ben, yurdumuzun birçok yerini gezdim.

ben

Yüzündeki **ben**, sana çok yakışıyor.

dal

.....

dal

.....

al

.....

al

.....

5. ETKİNLİK

Aşağıdaki bilgileri okuyarak verilen soruları cevaplayınız.

Ülkemizde dokunan kilimlerde çok sayıda geleneksel desen bulunmaktadır. Geçmişten günümüze kadar uzanan bu desenlerin isimleri ve anlamları şu şekildedir:

Koç Boynuzu

Bereket ve güç sembolüdür.

Eli Belinde

Neşe ve mutluluğun sembolüdür.

Su Yolu

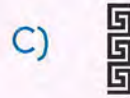
Bilgelik ve saflığın sembolüdür.

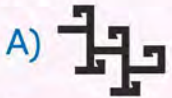
Kurt Ağzı

İyimserliğin ve korunmanın sembolüdür.

1. "Bereket" ve "bilgelik" anlamını taşıyan bir kilimde hangi desen yer almaz?

2. Mutlu olduğunu ifade etmek isteyen bir kişi hangi deseni kullanmalıdır?

3. Yandaki desenlerin yer aldığı bir kilimden aşağıdaki anlamlardan hangisi çıkarılamaz?

A) sağlık

B) iyimserlik

C) güç

4. Siz de kendi deseninizi tasarlayınız ve deseninizin anlamını yazınız.

6. ETKİNLİK

Aşağıdaki cümlelerde uygun yerlere tırnak işareti koyunuz.

Merhaba, ben tırnak işareti.

- Yazınızda, bir kişinin söylediklerini olduğu gibi aktarırken beni kullanabilirsiniz.

Örnek: Atatürk "Türk milletinin dili Türkçedir. Türk dili dünyada en güzel, en zengin ve en kolay olabilecek bir dildir." demiştir.

- Özel olarak ifade etmek istediğiniz sözleri belirtmek için beni kullanabilirsiniz.

Örnek: Millî sporumuz "cirit" at üstünde oynanır.

- Cümle içinde geçen eser isimlerini belirtmek için beni kullanabilirsiniz.

Örnek: Tatilde Atatürk'ün "Nutuk" adlı kitabını okudum.

Dedem, bize Büyüklerinize karşı saygılı olun. derdi.

Ülkemizde Kıbrıs için yavru vatan da denilmektedir.

Ablam, Mehmet Önder'in Aldı Sözü Anadolu adlı kitabını okuyor.

Ayşe Öğretmen, Topkapı Sarayı'nı gezmek için İstanbul'a gideceğiz. dedi.

7. ETKİNLİK

Aşağıda, bir hikâyenin gelişme bölümü verilmiştir. Sıra arkadaşınızla görev dağılımı yaparak biriniz hikâyenin girişini, diğeriniz de hikâyenin sonucunu yazınız. Hikâyenizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

BİR BAYRAM GÜNÜ

Bayram sabahı erkenden uyandım. ....

Ninem bizi görünce çok sevindi. Ben kardeşimden önce davranarak ninemin elini öptüm.

— Bayramın kutlu olsun nineciğim.

Ninem, bana sarıldı ve yanaklarımdan öptü.

— Senin de bayramın kutlu olsun güzel torunum benim!

Bu sırada annemler de ninemle bayramlaşmak için onun elini öptüler. Onlar bayramlaşırken ben de salona doğru koştum. İçerisi oldukça kalabalıktı; amcamlar, halamlar herkes buradaydı. Tabii kuzenlerim de. Onları görünce çok sevindim. Herkesle bayramlaştım. Tam bu sırada zil çaldı.

8. ETKİNLİK

Aşağıdaki e-postayı okuyunuz ve e-postaya cevap yazınız.

Kimden: Mary (Meri)

Konu: Farklı Kültürleri Tanıyorum

Merhaba, benim adım Mary.

Almanya'da yaşıyorum. Farklı kültürleri ve bu kültürlerin özelliklerini merak ediyorum. Bu konuyla ilgili araştırmalar yapıyorum. Sen de yaşadığın yere ait kültürel bir ögeyi (yemek, kıyafet, tarihî mekân, halk oyunu, müzik vb.) tanıtan bir e-posta yazıp bana yollar mısın? Teşekkür ederim.

YANITLA

Yeni İleti

Kime:

Konu:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

GÖNDER

9. ETKİNLİK

Aşağıda, Ankara'dan kalkan otobüslerin gittiği şehirler ve bu şehirlerin haritadaki yerlerine ilişkin bilgiler verilmiştir. Bu bilgilerden hareketle soruları cevaplayınız.

1. Van Kalesi'ni görmek isteyen bir kişi hangi renk otobüsü kullanmalıdır?

2. Ankara'dan yola çıkıp batı yönünde giden bir kişi hangi renk otobüse binmiş **olamaz**?

A) kırmızı   B) beyaz   C) mavi

3. Ankara'nın kuzeyinde kalan şehirlere giden bir kişi aşağıdaki eserlerden hangisini görmüş **olamaz**?

A) Trabzon/Sümela Manastırı

B) İstanbul/Topkapı Sarayı

C) İzmir/Saat Kulesi

5. TEMA: İLETİŞİM

BASLAYALIM!

A

Görseli inceleyiniz ve aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Görseldeki kişiler nerede olabilir?

.....

Görseldeki mekânda olsaydınız ne satın almak isterdiniz? Niçin?

.....

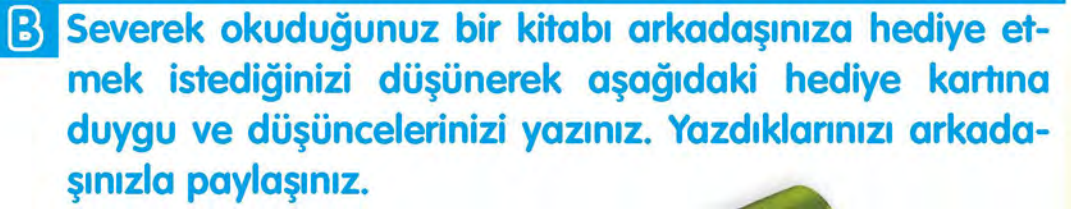
.....

En sevdiğiniz kaleminizin özelliklerini yazınız.

.....

.....

93

Aşağıdaki metni, noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okuyunuz.

KALEMİN DİLEĞİ

Ben kalemim. İnsanoğlu yüzyıllardan bu yana beni yanından hiç eksik etmedi. Benimle şiirler, hikâyeler, masallar yazdı. Mektuplaştı. Anlaşmalar yaptı. Acılarını, sevinçlerini ve mutluluklarını dile getirdi.

İlk çağlarda bugünkü gibi değildim. Sivri ve kesici bir özelliğe sahiptim. İnsanlar, duvarlara, taşlara, tahtalara beni kullanarak yazılar yazdılar, şekiller çizdiler.

Bugün kimi mağaralarda, yazıtlarda benimle yazılan yazılar, yapılan şekiller önemli belgeler hâlinde korunuyor.

Önceleri kömür, kireç ve benzeri maddelerden yapıldım. Beni incelttiler, bana şekil verdiler. Beni kuş tüylerinden, kamışlardan yaptılar. Tahtaları kestiler, incelttiler, kaleme dönüştürdüler. Yüzyıllardan bu yana şeklim değişti. Uzadım, inceldim, kısaldım, pek çok şekle ve renge girdim.

Sizce günümüzde kullandığımız kalemler tek çeşit mi üretilmektedir? Günümüzde hangi tür kalemler kullanılmaktadır?

Bugün, kırtasiye dükkânlarında gördüğünüz gibi, yüzlerce şekilde üretiliyorum.

Mürekkeple yazan arkadaşşıma, dolma kalem adını koydular. Adı, tükenmez olmasına rağmen tükenen kalemlerle tanıştım. Daha ucuz olsun diye plastik kalemlere dönüştürdüler beni.

Ya boya kalemleri... Her renkte üretilen, küçük dostların sevgilisi boyalı kalemler.

Küçük parmaklar arasında nasıl da mutluyum bir bilseniz! Minik yürekler, benimle kâğıtlara konuk oldu. Bir umut hâlinde, dağların arasındaki güneşi benimle boyadı küçük dostlarım.

Kalemtıraşlarla açıldım. Ömrüm boyunca yazmayı, çizmeyi, boyamayı sürdürdüm, tükenip bitinceye kadar.

İyiliği, doğruluğu, güzelliği yazarak, çizerek anlatmak ne güzel! Kâğıtla buluşup bir şiiire dönüşmek, bir mektup hâlinde bir dosta, arkadaşşı ulaşmak...

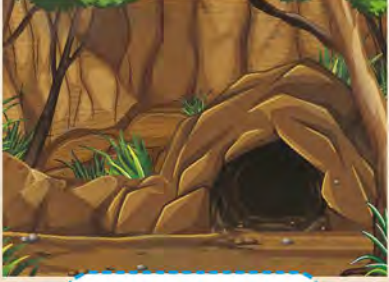
Sizler gibi benim de dileklerim, umutlarım var. Ben kalemim. Yazmaya tutkunum. Kitapla, çalışkan öğrencilerle dostum. Ben, sevginin kâğıda ve kitaba dönüşen diliyim.

Rıfki KAYMAZ

(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK

Aşağıdaki görsellerden hareketle “Kalemin Dileği” metninde geçen kelimelerin anlamlarını tahmin ediniz. Tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ederek kelimelerin sözlük anlamlarını yazınız.

mağara

Tahminim:

.....
.....

Sözlük Anlamı:

.....
.....

kamış

Tahminim:

.....
.....

Sözlük Anlamı:

.....
.....

belge

Tahminim:

.....
.....

Sözlük Anlamı:

.....
.....

mürekkep

Tahminim:

.....
.....

Sözlük Anlamı:

.....
.....

2. ETKİNLİK

Aşağıdakilerden hangisi “Kalemin Dileği” metninin konusudur? İşaretleyiniz.

Kâğıdın serüveni

Kalem ile kâğıdın dostluğu

Kalemin geçmişten günümüze değişimi

3. ETKİNLİK

Sıra arkadaşınızla birlikte “Kalemin Dileği” metninin içeriğine uygun başlık önerilerinizi yazınız.

Benim Önerdiğim Başlık: .....

Arkadaşımın Önerdiği Başlık: .....

4. ETKİNLİK

Sınıf arkadaşlarınızla üç kişilik gruplar oluşturunuz. Aşağıdaki çalışmaları aranızda paylaşınız. Her çalışma için birer kâğıt hazırlayınız.

Günlük hayatınızda kullandığınız iletişim araçlarını yazınız.

Günlük hayatınızda kullandığınız iletişim araçlarının resmini çizin ve boyayınız.

İletişim araçları ile ilgili sloganlar yazınız.

Herkes bütün çalışmaları yapacak şekilde, on dakikada bir kâğıtları grubunuzun içinde değiştiriniz. Etkinliğiniz sona erdiğinde ortak çalışmalarınızı sınıf panonuzda sergileyiniz.

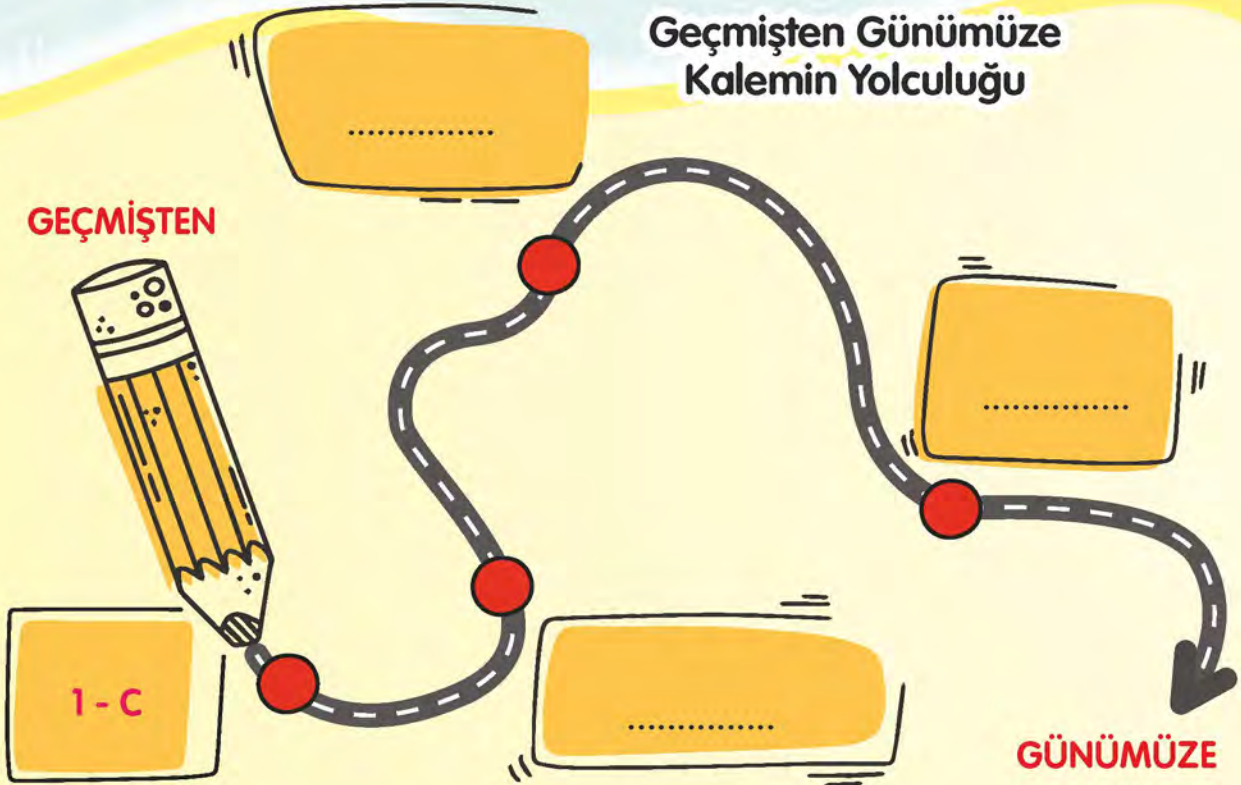
5. ETKİNLİK

Aşağıda verilen cümleleri uygun görsellerle eşleştiriniz. Yaptığınız eşleştirmeyi "Geçmişten Günümüze Kalem Yolculuğu" şemasına örnekteki gibi yazınız.

1. İlk çağlarda bugünkü gibi değildim. İnsanlar, duvarlara, taşlara, tah-talara beni kullanarak yazılar yazdılar, şekiller çizdiler.
2. Beni kuş tüylerinden, kamışlardan yaptılar.
3. Mürekkeple yazan arkadaşşıma dolma kalem adını koydular.
4. Yüzyıllardan bu yana şeklim değişti. Uzadım, inceldim, kısaldım, pek çok şekle ve renge girdim.

Geçmişten Günümüze Kalem Yolculuğu

6. ETKİNLİK

Uzun süredir görüşmediğiniz bir arkadaşınıza duygu ve düşüncelerinizi anlatan bir mektup yazınız.

7. ETKİNLİK

A) Günlük hayatınızda sıklıkla karşılaştığınız sembollerden bazıları aşağıda verilmiştir. Bu sembolleri anlamlarıyla örnekteki gibi eşleştiriniz.

1. Açma kapama

2. Genel ağ

3. E-posta

4. Kablosuz ağ

5. Ses düzeyi

6. Batarya seviyesi

B) Televizyon izlerken karşılaştığınız akıllı işaretlerden ikisini aşağıda verilen boşluklara çiziniz. İşaretlerin anlamlarını yazınız.

.....

.....

.....

.....

8. ETKİNLİK

Aşağıdaki cümlelerde kesme işareti kullanılmamıştır. Kesme işaretini kullanarak cümleleri yeniden yazınız.

Merhaba, ben kesme işareti.

► Özel adlara, kısaltmalara, sayılara getirilen ekleri ayırmak için beni kullanabilirsiniz.

Örnek:

- Geçmiş olsun demek için Arda'yı telefonla aradım.
- Köyümüzün ilçeye uzaklığı 10 km'den daha azdır.
- Kardeşim 1'den 20'ye kadar saymayı öğrendi.

1. Ebrunun sınıfımıza getirdiği kitaplardan yeni bilgiler öğrendik.

.....

.....

2. Bu ayın 28inde eski komşularımızı ziyaret için Antalyaya gideceğiz.

.....

.....

3. Nasreddin Hoca'nın fıkraları eğlendirirken düşündürür.

.....

.....

4. Öykünün hafta sonu saat 11.00de TVde çizgi film seyrettiğini duydum.

.....

.....

BASLAYALIM!

Aşağıdaki metinde yer alan boşluklara metnin anlamına uygun ifadeler yazınız.

Annem, akşam için lezzetli yemekler pişirmiş. Severek iştahla yemeğimizi yedikten sonra babam ve ben anneme ..... dedik. Annem de bize ..... dedi. Yemekten sonra, o gün okulda yaptıklarımı aileme anlatırken sınıf arkadaşım Ömer'in hasta olduğu için okula gelemediğini söyledim. Babam "İstersen arkadaşını arayarak ona ..... diyebilirsin." dedi. Arkadaşımı aradıktan sonra bugünkü öğrendiklerimi tekrar etmek için odama geçeceğimi söyledim. Annem ve babam, bana ..... dediler.

Aşağıdaki şiiri noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okuyunuz.

SİHİRLİ SÖZLER

Üç sihirli söz bilirim
Üç yumuşak, üç tatlı söz...
Onlara önem veririm,
Üçü de birbirinden öz.

"Lütfen!" sözcüğüdür biri;
Yavaşça söylenir.
Ne zaman gelirse yeri,
Adına nezaket denir.

Diğeri "Rica ederim!"
İçten gelir söylenişi.
Sırası geldikçe derim,
Yumuşar işiten kişi.

"Özür dilerim!" diğeri;
Sesin derinlerden gelsin.
Başını eğerek de ki:
Seni affedebilsin.
(...)

Ömer OSMANOV
(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK

"Sihirli Sözler" şiirinden hareketle aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Şiirde bahsedilen sihirli sözler hangileridir?

.....

.....

2. Şiire göre "lütfen" sözcüğü nasıl söylenir?

.....

.....

3. Rica ederim sözünü duyan kişi nasıl tepki verir?

.....

.....

4. Günlük hayatınızda şiirde verilen sözlerden en çok hangisini kullanıyorsunuz?

.....

.....

5. Sihirli sözleri kullanmak insanlarla iletişimimizi nasıl etkiler?

.....

.....

2. ETKİNLİK

Aşağıdaki boşlukları “Sihirli Sözler” şiirinden hareketle doldurunuz.

Başlık

.....
.....

Şiirin Konusu

.....
.....
.....

Şiirin Ana Duygusu

.....
.....
.....
.....

3. ETKİNLİK

Aşağıdaki boşlukları “Sihirli Sözler” şiirinden hareketle doldurunuz.

Kıta Sayısı

.....

Şairin Adı

.....

Bir Kıtadaki Dize Sayısı

.....

4. ETKİNLİK

Sıra arkadaşlarınızla birlikte bir konu seçiniz. Seçtiğiniz konuya uygun dört kıtadan oluşan bir şiir yazınız. Şiirin iki kıtasını arkadaşınız yazsın, iki kıtasını da siz yazınız. Yazılan kıtaları birleştiriniz. Uygun bir başlık belirleyerek şiirinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ETKİNLİK

Aşağıdaki görselleri inceleyiniz. Konuşma çizgisini kullanarak görsellerdeki kişilerin neler konuşmuş olabileceklerini yazınız.

Merhaba, ben konuşma çizgisi.

► Metindeki konuşma cümlelerinin başında yer alırım.

Örnek:

- Günaydın Arif amca, iki tane ekmek alabilir miyim?
- Dolaptan alabilirsin. Yardım etmemi ister misin?
- Teşekkür ederim, sevinirim.
- Rica ederim Mehmet.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ETKİNLİK

Aşağıdaki görselde yer alan balıkların sohbet ettiğini düşününüz. Görseldeki nezaket sözlerinden istediklerinizi kullanarak balıkların aralarında geçebilecek konuşmaları yazınız.

Kusura bakma.

Hayırlı olsun.

Lütfen.

Eline sağlık.

Özür dilerim.

Geçmiş olsun.

İyi günler.

Günaydın.

Afiyet olsun.

Teşekkür ederim.

Hoş geldiniz.

Rica ederim.

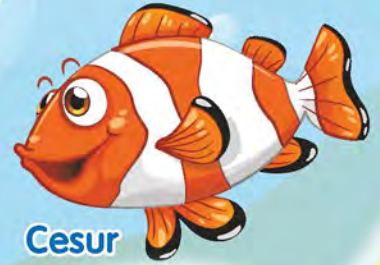
Merhaba.

Süslü

Afacan

Cesur

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. ETKİNLİK

A) Aşağıdaki tabloda yer alan eş anlamlı kelimeleri bularak örnekteki gibi yazınız.

internet	serüven	rüzgâr	doğu
aşağı	haberleşme	temiz	batı
ileri	macera	kirli	genel ağ
iletişim	ileti	yukarı	geri

genel ağ	internet	.....	.....
.....	.....	.....	.....

B) Yukarıdaki tabloda yer alan zıt anlamlı kelimeleri bularak örnekteki gibi yazınız.

geri	ileri	.....	.....
.....	.....	.....	.....

C) Yukarıdaki tablodan bir eş anlamlı, bir de zıt anlamlı kelime seçiniz. Seçtiğiniz kelimeleri kullanarak örnekteki gibi bir cümle yazınız.

Eş anlamlı: internet-genel ağ

Zıt anlamlı: ileri-geri

İnternette araştırma yaparken **geri** tuşuyla bir önceki sayfaya döndüm.

Eş anlamlı: .....

Zıt anlamlı: .....

.....

8. ETKİNLİK

Aşağıda verilen atasözlerini ok çizerek anlamlarıyla eşleştiriniz.

Not: Uzun deneme ve gözlemlere dayanılarak söylenmiş ve halka mal olmuş, öğüt verici söz-
lere **atasözü** denir.

Örnek:

"Ayağını yorganına göre uzat."

Tatlı dil yılanı
deliğinden çıkarır.

Bana arkadaşını
söyle, sana
kim olduğunu
söyleyeyim.

Bir ağızdan
çıkan, bin ağza
yayılır.

Söylenen bir
söz dilden dile dolaşır,
toplum içinde yayılır.

Kırıcı olmayan,
güzel sözler insanın
hoşuna gider, karşımızdakileri
yumuşatır.

Öfkeli kimselerin
zararı kendilerine
olur.

Arkadaşlarınızın
davranışları, sizin
davranışlarınızı da
etkiler.

9. ETKİNLİK

Görsellerden hareketle aşağıda verilen eş sesli kelimelerin farklı anlamlarıyla cümleler kurunuz.

A)

göl

1. cümlem: .....

2. cümlem: .....

B)

ocak

1. cümlem: .....

2. cümlem: .....

C)

çay

1. cümlem: .....

2. cümlem: .....

6. TEMA: BİLİM VE TEKNOLOJİ

BASLAYALIM!

Gün içinde, hangi saatlerde neler yaptığınızı aşağıdaki saat görseli üzerinde uygun yerlere yazınız.

12

11

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

BİR GÜNÜM

Aşağıdaki metni, noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okuyunuz.

ESKİDEN İNSANLAR ZAMANI NASIL ÖLÇERLERDİ?

Bir an için çevrenizde hiç saat olmadığını düşünün. Ne kol saatiniz ne masa saatiniz ne de duvar saatiniz. Yatma zamanını, okula gidiş zamanını bilemezdimiz değil mi? Şimdi de çok ama çok uzun yıllar öncesine uzanalım. İnsanlar, bugün kullandığımız saatler henüz icat edilmemişken zamanı nasıl ölçüyorlardı?

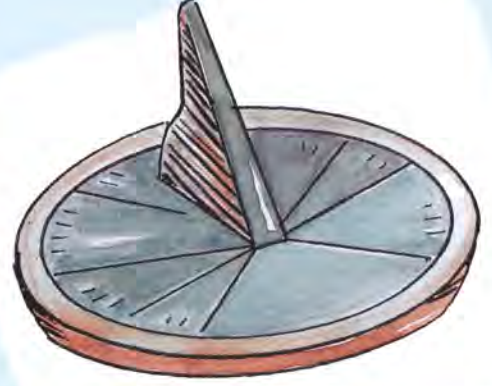
Tarih öncesi çağlarda yaşayan insanlar, zamanı yalnızca iki bölüme ayırırlardı: gündüz ve gece. Daha sonra nesnelerin gölge boylarının gün içinde değiştiğini fark ettiler. Bunu fark etmeleriyle birlikte toprağa sapladıkları bir çubuğun gölge boyunu ve yönünü izleyerek zamanı ölçmeye çalıştılar. Bunlar güneş saatinin ilk örnekleriydi.

Eski Mısırlılar, güneş saatlerini geliştirdiler ve zamanı daha hassas bir şekilde ölçebildiler. Çinliler, Romalılar ve Yunanlılar da farklı güneş saatleri geliştirerek bunları kullandılar.

Güneş saati nasıl bir saattir? Tahmininizi aşağıda verilen boşluğa çizin ve çiziminizi boyayınız.

Güneş saatleri, genellikle daire şeklinde bir taş ve ortada bulunan bir işaret çubuğundan oluşurdu. Taşın üzerinde, zamanı gösteren sayılar ve simgeler yer alırdı. Güneş saatini kullanan insanlar, işaret çubuğunun gölgesinin denk geldiği sayılardan veya simgelerden yola çıkarak zamanı belirliyorlardı. Ancak güneş saatleri, geceleri ve havanın kapalı olduğu günlerde kullanılamıyordu.

İnsanlar, tarih boyunca farklı saatler geliştirdiler. Su saati, kum saati ve mum saati gibi. İlk su saatleri büyük bir kaptan oluşuyordu. İç yüzeyinde işaretler bulunan bu kaplar suyla dolduruluyordu. Su, kabın alt kısmında bulunan küçük bir delikten dışarı yavaş yavaş boşalıyordu. Kabın içindeki su seviyesi azaldıkça insanlar zamanın ne kadar ilerlediğini anlayabiliyorlardı.

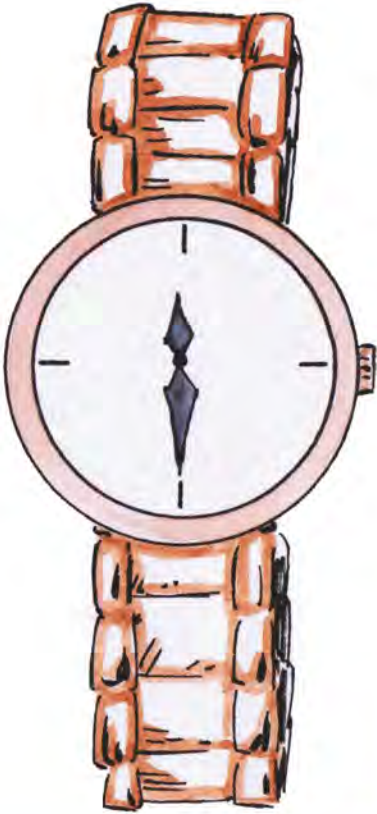

Mum saatlerinin çalışma ilkesi de su saatlerinininkine benziyordu. İnsanlar, mum saatiyle zamanı ölçmek için belirli aralıklarla üzeri işaretlenmiş çok uzun bir mum kullanıyorlardı. Bu mum, yakıldıktan sonra yavaş yavaş eriyordu. Mumun üzerindeki işaretlere bakılarak ne kadar zaman geçtiği anlaşılabiliyordu.

Kum saatleri iki bölümlü bir cam hazneden oluşuyordu. Bu haznenin içinde bir miktar ince kum bulunurdu. Bu kum, üstündeki hazneden alttakine hep aynı süre içinde akardı. Kum saati yeniden kullanılmak istendiğinde ters çevrilirdi.

15. yüzyılda saatler, taşınabilecek büyüklüklerde yapılmaya başlandı. Artık giysilerin cebine bile sığabilen saatler yapılıyordu. Sürekli yenilenen ve geliştirilen saatlerin kola takılabilenleri 18. yüzyılda yapıldı.

19. yüzyıldan başlayarak yaşantımıza başka saat çeşitleri de girdi. Pille çalışan saatler gibi. Kim bilir, gelişen teknolojiyle birlikte zamanı ölçmek için kullandığımız araçlar nasıl değişecek?

Bilge Nur KARAGÖZ

(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK

A) Aşağıdaki kelimeleri görsellerden hareketle, anlamlarıyla örnekteki gibi eşleştiriniz.

1. simge

Bir cismin görünen bölümü.

2. mum

3 Bir şeyin toplandığı, biriktirildiği yer, depo.

3. hazne

Duyularla ifade edilemeyen bir şeyi anlatmak için kullanılan işaret, sembol.

4. yön

Belli bir noktaya göre olan yer, taraf.

5. yüzey

Silindir biçiminde dondurulan ince, uzun aydınlatma aracı.

B) Verilen kelimeleri cümle içinde kullanınız.

simge : .....

yüzey : .....

yön : .....

hazne : .....

mum : .....

2. ETKİNLİK

Aşağıdaki soruları "Eskiden İnsanlar Zamanı Nasıl Ölçerlerdi?" metninden hareketle cevaplayınız.

1. Tarih öncesi çağlarda, zamanın yalnızca gece ve gündüz olarak ayrılmasının nedeni nedir?

.....

.....

2. Güneş saatinin ilk örnekleri nasıl yapılmıştır?

.....

.....

3. Kum saati nasıl çalışır?

.....

.....

4. İnsanlar niçin zamanı ölçen bir araca ihtiyaç duymuşlardır?

.....

.....

5. Saatin olmadığı bir dünyada, zamanı nasıl ölçerdiniz?

.....

.....

6. Günlük hayatınızda, metinde yer alan saat türlerinden hangilerini kullanıyorsunuz?

.....

.....

5. ETKİNLİK

Gelecekte üretilebilecek saat çeşitlerini düşünerek kendi saat tasarınızı çizin ve boyayınız. Tasarladığınız saatin özelliklerini yazınız.

SAAT TASARIMIM

SAATİMİN ÖZELLİKLERİ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ETKİNLİK

Müşterilerin bir saat dükkânından satın aldığı saatlerle ilgili bilgileri okuyarak "A, B ve C" bölümlerindeki etkinlikleri yapınız.

Satılan Ürün Bilgileri:

- ▶ Ayşe, babasına bir masa saati satın aldı.
- ▶ Arda, kardeşi ve kendisi için iki tane kol saati satın aldı.
- ▶ Mine, bir adet duvar saati ve bir adet kol saati satın aldı.
- ▶ Ercan, bir adet kum saati, bir adet masa saati satın aldı.

A) Aşağıdaki bilgilerden doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazınız.

- ☐ Mine ve Arda birer duvar saati satın almıştır.
- ☐ Mine bir kol saati, bir duvar saati satın almıştır.
- ☐ Ercan ve Ayşe birer adet masa saati almıştır.
- ☐ Ercan bir duvar saati, bir masa saati satın almıştır.

B) Yukarıdaki bilgilere göre soruları cevaplayınız.

Kol saati satın alanlar kimlerdir? (..... , ...)

Hem duvar saati hem de kol saati satın alan kimdir? (.....)

Masa saati satın alanlar kimlerdir? (..... , ...)

C) Yukarıdaki bilgilere göre görseli verilen saat çeşitlerinden kaç adet satıldığını yazınız.

..... adet

..... adet

..... adet

..... adet

7. ETKİNLİK

A) Aşağıdaki görselleri inceleyiniz. İki görsel arasında 10 fark bulunmaktadır. Farkları bularak yuvarlak içine alınız.

B) Aşağıda giriş bölümü verilen hikâyeyi görselden hareketle tamamlayınız. Hikâyenize uygun bir başlık belirleyiniz ve hikâyenizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Mustafa amcanın en çok sevdiği şey saatlerdi. Dükkânında bulunan çeşit çeşit saatleri tamir ederdi. Bir gün, küçük bir çocuk ve annesi ellerinde bir duvar saatiyle dükkâna girdi. ....

8. ETKİNLİK

Aşağıdaki metni okuyunuz.

Meriç, her gün olduğu gibi bugün de okula geç kalmıştı. Öğretmeni onun neden sürekli geç kaldığını anlamak ve ona yardım etmek istiyordu. Meriç, öğretmenine akşamları zamanında uyu-yamadığını ve evlerinin okula uzak olduğunu söyledi. Ayrıca bütün gece bilgisayarın başında zaman geçirdiğini ve bu yüzden geç uyduğunu söyledi.

A) Yukarıdaki metinden hareketle, Meriç'in okula geç kalmaması için çözümler üretiniz. Çözüm önerilerinizi aşağıya yazınız.

Çözüm Önerilerim:

.....

.....

.....

.....

.....

B) Sıra arkadaşınızın yazdığı çözüm önerilerini okuyunuz. Sizin önerilerinizden farklı olan öneriler varsa aşağıya yazınız.

Arkadaşımin Çözüm Önerileri:

.....

.....

.....

.....

.....

BASLAYALIM!

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Haftada kaç saat bilgisayar kullanıyorsunuz?

.....

.....

Haftanın hangi günlerinde bilgisayar kullanıyorsunuz?

.....

.....

Bilgisayarı hangi amaçla kullanıyorsunuz?

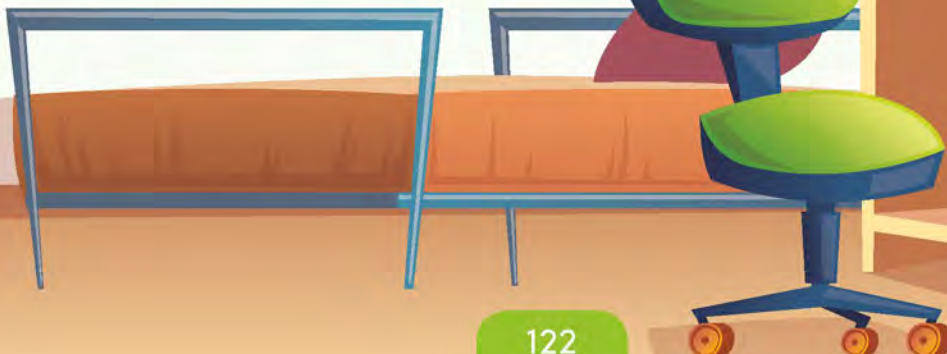
.....

.....

Ders çalışırken bilgisayar-
dan nasıl yararlanıyorsunuz?

.....

.....

Aşağıdaki metni, noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okuyunuz.

İNTERNET EMRE

Aklı fikri ondaydı. Sürekli duvardaki saate bakıp duruyordu. Bıraksalar hemen başını alıp gidecekti. Kendisi, onu çok özlemişti. Kesin o da beni çok özlemiştir, diye düşündü. Burada zaman bir türlü geçmiyordu. Çok sıkılıyordu. Aklı onda olduğu için derslerini dinleyemiyordu.

Okulda en çok, bilgisayar derslerine bayılıyordu. Ders, hiç bitmesin istiyordu. Sınıf öğretmeni de bu durumun farkındaydı. Çünkü o zaman Emre'nin mutluluğu yüzüne de yansıyor. Sadece mutlu değil, bu konuda çok da başarılıydı. Sunumları genelde Emre hazırlıyordu.

Şimdi onun yanında olsa ne güzel olurdu. Onunla beraberken dünya umurunda olmuyordu. Herkesi, her şeyi unutuyordu. Ders zili çalıp eve döneceği zaman, dünyalar onun olmuştu. Aklı fikri, dün akşamki oyundaydı.

Eve gelince Emre'nin yapacağı ilk şey sizce ne olabilir?

Sonunda eve gelebilmişti. Hemen odasına girdi ve bilgisayarını açtı. Oyun oynamaya başladı. Yemeğini, derslerini her şeyi unutmuştu. Sanki ayrı bir dünyada yaşıyordu. Zamanın farkında değildi. Odanın kapısının açıldığını bile duymadı. Annesi ve babası, odanın ortasındaydı.

Annesi Mehtap Hanım:

— Okul kıyafetinle oturuyorsun. Demek ki hiç vakit kaybetmedin. Üzerini değiştir. Yemeğimizi yiyelim ve bu konuda biraz konuşalım.

Masaya oturmuşlardı. Emre, pek bir şey yemiyordu. Yemek boyunca hiç konuşmadı.

Masanın başında babası Yunus Bey:

— Bak Emreciğim, dedi. Bilgisayar, doğru kullanıldığı zaman yararlıdır. Ama gördüğümüz kadarıyla sen hep oyun oynuyorsun.

Emre:

— Hayır, diye itiraz etti önce.

Annesi, sakın bir şekilde konuşmaya başladı.

— Bir çalışma planının olmalı. Oyun, dinlenme ve ders saatlerini buna göre ayarlamalısın. Biliyorsun, çalışan bir anneyim, sabah seninle birlikte evden çıkıyoruz. Baban ve benden önce eve geliyorsun. Sen, büyüdün artık. Hem de sorumluluk alacak, program yapacak kadar büyüdün. En azından ben böyle düşünüyorum.

Babası:

— Olur mu hiç, ben de aynı fikirdeyim. Tabii ki büyüdün. Emreciğim, biz sana bir plan program yaparız. Ama doğru olan, senin kendi plan ve programını yapmandır. Çünkü uygulayacak olan sensin. Bu konuda yardım istersen hazırız.

- Tamam, dedi, birlikte hazırlayalım.

Yemekten sonra masayı topladılar. Annesi, mutfakta çayı demlerken baba oğul, kâğıt kalem getirdiler. Biraz sonra, birlikte bir çalışma programı hazırladılar.

Bilgisayarın başına oturdu. Annesi ve babasıyla hazırladığı programı güzelce düzenlendi. Odadaki panosuna astı. Şaşırmıştı. Çünkü panosu bomboştu. Ne zamandan beri boş olduğunu da hatırlayamadı. Artık o, ne yapması gerektiğini çok iyi biliyordu.

(Bu olaylardan sonra Emre hatasını anladı. Artık bilgisayarı doğru kullanmayı öğrendi. Okulda daha başarılı oldu.)

Yıl sonu töreninde, bilgisayar gösterilerinden o ve kurduğu ekibi sorumluydu. Her şey çok mükemmel olmuştu. Bilgisayarın, teknolojinin, internetin pek çok imkânından yararlanmıştı. Bütün okul, harika bir sunum izlemişti.

Okul Müdürü Erdal Bey, ödülünü vermek için Emre'yi sahneye çağırdı. Okul birincisi olduğunu orada öğrenmiş ve çok sevinmişti.

Mualla ŞEPİTÇİ

(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK

Aşağıdaki soruları "İnternet Emre" metninden hareketle cevaplayınız.

1. Emre, sınıfta dersi neden **dinleyemiyormuş**?

2. Emre en çok hangi dersi seviyormuş? Niçin?

3. Babası, Emre'yi hangi konuda uyarmış? Siz, Emre'nin babasının uyarısını haklı buluyor musunuz? Niçin?

4. Ailesi, Emre'nin derslerinde başarılı olması için ne yapmış?

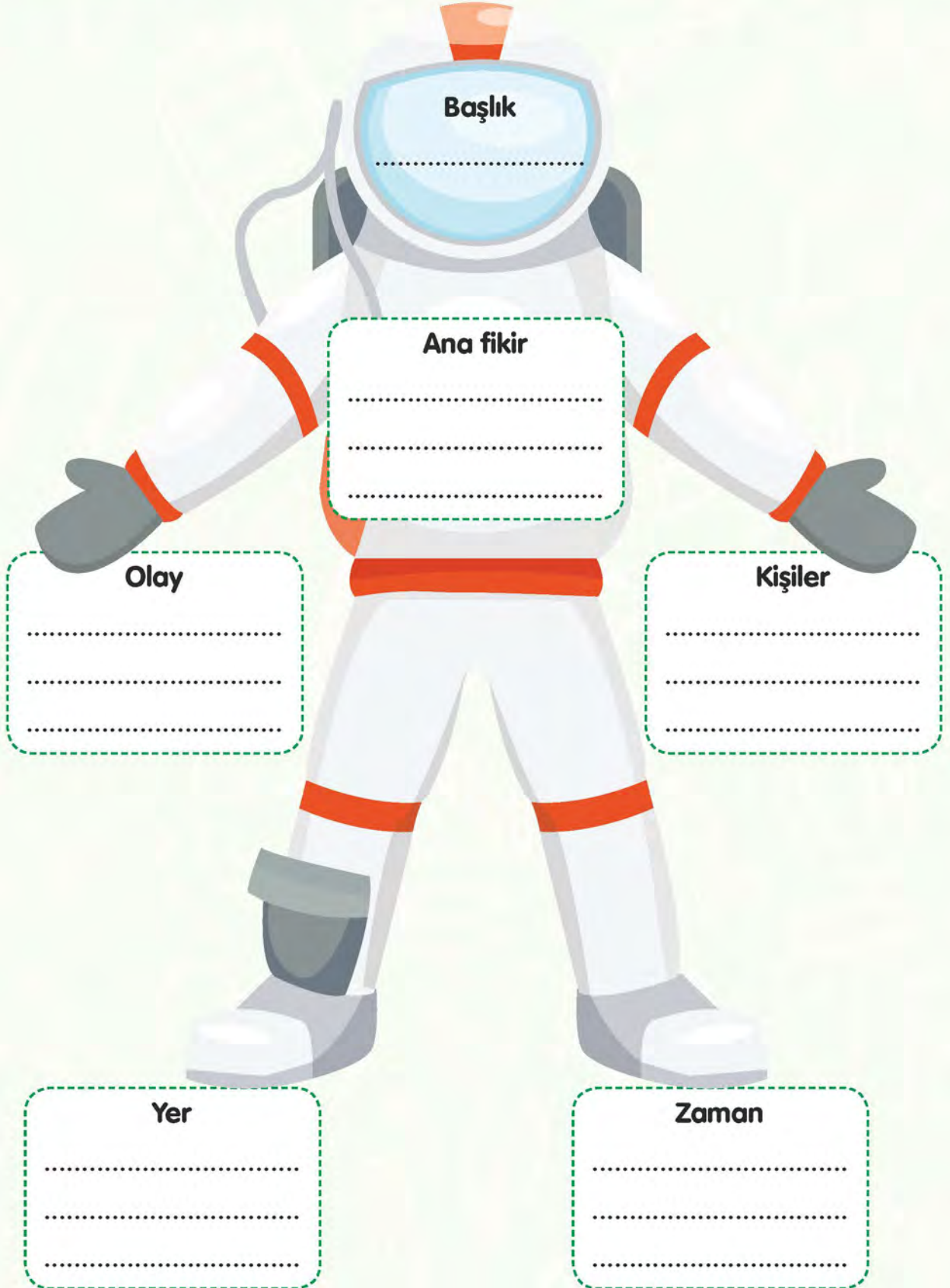
5. Okul müdürü, Emre'yi niçin sahneye çağırmış?

2. ETKİNLİK

"İnternet Emre" metninden hareketle astronot üzerindeki boşlukları doldurunuz.

3. ETKİNLİK

Aşağıdaki görselleri inceleyiniz. Bulutlar içinde verilen cümlelerin hangi görsele ait olabileceğini düşünerek ilgili boşluğa yazınız.

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

Derslerimle
ilgili araştırma
yapıyorum.

Oyun oynarken
zamanın
nasıl geçtiğini
unutuyorum.

Bilgisayarda oyun
oynuyorum.

Okulda
öğrendiklerimle
ilgili sunumlar
hazırlıyorum.

Çalışma grubumla
araştırmamız
hakkında
yazışıyoruz.

www.eba.gov.tr
adresinden derslerimi
tekrar ediyorum.

4. ETKİNLİK

Aşağıdaki görselleri inceleyiniz. Günlük yaşantımızın her anına giren bilgisayar, tablet ve akıllı telefonların hatalı kullanımından kaynaklanabilecek tehlikeleri düşünerek eksik bırakılan cümleleri tamamlayınız.

Toplum içinde yüksek sesle telefonla konuşursak

.....

.....

Kulaklığı takarak müzik dinleyerek yolda yürürsek

.....

.....

Telefonla konuşarak yolda yürürsek

.....

.....

Yolda iken sürekli kendi fotoğrafımızı çekmeye çalışırsak

.....

.....

5. ETKİNLİK

A) Aşağıdaki metni okuyunuz. Boş bırakılan yerlere uygun noktalama işaretlerini koyunuz.

İpek, o gün iş yerinde internette araştırma yaparken çok yoruldu. Bütün gün printerdan yazılarını çıkardı. Akşam evde de çalışmak için yanına laptop aldı. Yorucu bir günün ardından İpek, arkadaşı Ayşe'yi aradı ve ona sordu( )

( ) Akşam yemeğimizi dışarıda yiyelim mi?

— Harika bir fikir( )

Restorana gittiklerinde ilk olarak menüye baktılar ve yemek seçtiler( ) Sonrasında ikisi de telefonlarını çıkarıp selfie çektiler.

Ayşe, arkadaşına( )

— Dün internette bir yazı okudum. Sana da okuyayım mı ( )

( ) Merak ettim, ne yazıyordu?

— Diyordu ki gelişen dünyamızda insanlar bir yere gittiklerinde eğer internet full çekiyorsa yüzleri gülüyormuş. İnternet çekmiyorsa hemen bulundukları yerde "Wi-fi var mı ( )" diye soruyorlarmış( ) Telefonda bir ses geldiğinde ilk yaptıkları iş "Mesajım var." diyerek e-maillerini kontrol etmek oluyormuş( )

( ) Evet, şu an tam da bizim yaptığımız gibi.

— O zaman bırakalım telefonlarımızı da sohbet edelim ( )

B) Yukarıdaki metinde yer alan yabancı kelimeleri bulunuz. Bu kelimelerin Türkçe karşılıklarını örnekteki gibi yazınız.

İnternet					
↓	↓	↓	↓	↓	↓
Genel ağ					

6. ETKİNLİK

Aşağıdaki anıyı okuyunuz. Uygun yerlere kısa çizgi işareti koyunuz.

Merhaba, ben kısa çizgi.

- ▶ Satıra sığmayan kelimeler bölünürken satır sonunda heceleri ayırmak için beni kullanabilirsin.

Örnek: Zeynep, babaannesini görmek için onu ziyaret etmek istiyordu. Hafta sonunda abisiyle birlikte gittiler.

- ▶ Birbiriyle ilgili kuran iki isim arasında beni kullanabilirsin.

Örnek: İstanbul-Ankara kara yolu, Türkçe-İngilizce Sözlük, 2019-2020 sezonu

- ▶ Kelimeleri hecelerine ayırmak için beni kullanabilirsin.

Örnek: İn-ter-net, ge-le-nek, ör-ne-ğin

- ▶ Matematikte çıkarma işareti (eksi işareti) olarak beni kullanabilirsin.

Örnek: 65 – 13 = 52

Öğretmenimiz, bir anımızı yazmamızı istedi. Geçen yıl okulumuzda birçok etkinlik düzenlenmişti. Bunlardan biri de robotik kodlama yarışmasıydı. Sınıfımız adına ben seçilmiştim. O gün çok heyecanlanmıştım. 11.00 12.00 saatleri arasında yarışmıştım. 2018 2019 yılının en önemli yarışmasıydı. Beni desteklemek için sınıf arkadaşlarım da gelmişti. Yarışmada, yaptığım çalışma ile birinci olmuşum. Tüm yarışmacılar birbirini tebrik etmişlerdi. Unutamayacağım bir gün olmuştu.

7. TEMA: ÇOCUK DÜNYASI

BASLAYALIM!

A Aşağıda isimleri verilen çocuk oyunlarından hangilerini biliyor ve oynuyorsunuz?

beştaş

yakan top

istop

körebe

misket

çelik çomak

saklambaç

çatlak patlak

eski minder

yerden yüksek

B Bu oyunlardan en çok hangisini seviyorsunuz? Neden?

Aşağıdaki metni, noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okuyunuz.

UÇURTMAM BULUT ŞİMDİ

Uçurtmamın ipi karışmış, açamıyorum. Kerem, kapıda bekliyor beni. Uçurtmamın ipini en kolay, annem çözebilir ama o da alışverişe gitmiş. Mahallemizde yün çilelerini hiç koparmadan açmayı bir tek annem becerir. Bu yüzden adı Sabır Melahat'a bile çıktı. Annem "Bir insan, işlerinin pürüzsüz çözümlenmesini istiyorsa kıyıda köşede açılmamış düğüm bırakmamalı." der.

Şimdi o, evde olmadığına göre düğümü babama açtırmalıyım. Babam da televizyon seyrediyor. Sesimi iyice yumuşatarak "Babacığım." diyorum, "Uçurtmamın ipini düzeltir misin?" Ağzının içinde bir şeyler geliyor önce. Sonra derin bir nefes alıyor. "Getir bakalım..." Uçurtmayı sevinçle kucağına bırakıyorum.

Babam, düğümü çözüp uçurtmayı elime tutuşturuyor. "Al bakalım. İpini sıkı tut. Uçup gitmesin." Kerem'le mahallemizin biraz üstündeki, rüzgârı eksik olmayan boş arsaya gidiyoruz. Ben hemen uçurtmayı rüzgârın ellerine bırakıyorum. Rüzgâr onu uzaklara taşıyor. Uçurtmam yükseldikçe kuyruğunu tatlı tatlı sallıyor. Gökyüzünde küçük bir nokta olmak üzereyken ip kurtuluyor elimden.

"Eyvah! Uçurtmam!" "Ne beceriksizsin. Daha yeni geldik." "Ne yapacağım şimdi? Uçurtmayı dün babamla tamamlamıştık. İlk kez uçuracaktım. Keşke ipini daha sıkı tutsaydım!" "Boş ver. Üzülmeyi bırak. Gitti artık." "Acaba nerededir? Onu bulabilir miyiz?" "Oooo? Bu çok zor." "Neden?" "Çünkü çoktan bulut oldu." "Yaa..." "İstersen inanma. Bulutlar nasıl olur sanıyorsun?" "Bilmem. Okulda öğrenmedim ki!"

"Ben de öğrenmedim ama biliyorum. Gökyüzüne hiç dikkatli bakmadın mı? Bir yığın bulut vardır gökte. Hepsi başka başka, hepsi bir şeylere benzer. Eskimiş mendiller, kaybolan çamaşırlar, uçan balonlar, uçurtmalardır bulutlar."

Eve döndüğümde babam hâlâ televizyon seyrediyordu. Beni görünce gülümsedi. "Hayrola! Niye erken döndün? Uçurtma nerede?" Omuz silk-tim. "Uçtu, değil mi? Film bitene kadar bekleseydin tepeye birlikte giderdik."

"Baba, bulutlar nedir?" "Ne olacak? Su buharı kümeleri..." "Su buharı kümeleri mi? Yani çaydanlıktan çıkan dumanlar mı bulutlar?"

Pencereye koştum. Gökyüzüne baktım bir kez daha.

Sizce hikâyedeki çocuk, gökyüzüne baktığında ne görecek? Siz de bulutlara bakınca onların şekillerini başka şeylere benzetiyor musunuz?

.....

.....

.....

.....

İşte, şimdi de bembeyaz kıvrıcık sakalı, başında kukuletası, elinde bastonuyla dedem geçiyordu evimizin üstünden. Kafam iyice karışmıştı. Bulutlar su buharıysa dedem gökyüzünde ne arıyordu?

Sevim AK

(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK

A) Aşağıdaki görsellerden hareketle kelimelerin anlamlarını tahmin ediniz. Kelimelerin anlamlarını sözlükten bularak yazınız. Bu kelimeleri cümle içinde kullanınız.

kukuleta

çile

buhar

kukuleta

Sözlük anlamı: .....

.....

Cümlem: .....

çile

Sözlük anlamı: .....

.....

Cümlem: .....

buhar

Sözlük anlamı: .....

.....

Cümlem: .....

B) “Çile” sözcüğünün “Uçurtmam Bulut Şimdi” metnindeki anlamı dışında başka bir anlamı daha vardır. Bu anlamını sözlükten bularak çile sözcüğünü, cümle içinde kullanınız.

Farklı anlamı: .....

Cümlem: .....

2. ETKİNLİK

A) Aşağıdaki soruları “Uçurtmam Bulut Şimdi” metninden hareketle cevaplayınız.

1. Hikâyedeki çocuk, uçurtmasının iplerini kime çözdürüyor?

.....

.....

2. Hikâyedeki çocuk, uçurtmasını uçurmak için nereye gidiyor? Hangi arkadaşı onunla geliyor?

.....

.....

B) Aşağıda verilen cevaplara “Uçurtmam Bulut Şimdi” metninden hareketle sorular yazınız.

Soru : .....

Cevap : Hikâyedeki çocuk uçurtmasını elinden kaçırınca çok üzülüyor. “Keşke daha sıkı tutsaydım.” diye kendi kendine söyleniyor.

Soru : .....

Cevap : Hikâyedeki çocuk, bulutları bembeyaz kıvrırcık sakalı, başında kukuletası, elinde bastonuyla dedesine benzetiyor.

3. ETKİNLİK

Sıra arkadaşınızla birlikte “Uçurtmam Bulut Şimdi” metninin içeriğine uygun olarak ikişer tane başlık önerisi yazınız.

BENİM ÖNERİLERİM

.....

.....

.....

ARKADAŞIMIN ÖNERİLERİ

.....

.....

.....

4. ETKİNLİK

“Uçurtmam Bulut Şimdi” metninin hikâye unsurlarını yazınız.

Olay
.....
.....
.....

Kişiler
.....
.....
.....

Yer
.....
.....
.....

5. ETKİNLİK

Aşağıda verilen "saklambaç" oyununun yönergesini dikkatlice okuyunuz. Sıra arkadaşınızla birlikte, kurallarını iyi bildiğiniz bir oyunun yönergesini yazınız.

Oyunun Adı: Saklambaç

Oyun Nasıl Oynanır?

- 1) Bir kişi ebe seçilir. Ebe, gözlerini kapatarak diğer oyuncuların saklanabileceği süre içinde, 1'den 100'e kadar sayar. Tekerleme olarak da "Sağım-solum sobe, saklanmayan ebe." der ve gözünü açarak saklananları aramaya başlar.
- 2) Evde ya da açık havada saklananlar arasından ebe tarafından ilk görülen sobelenir, bu kişi ebe olarak oyuna devam eder.
- 3) Yakalanmayanlar, oyuna tekrar saklanarak devam eder.

Oyunun Adı: .....

Oyun Nasıl Oynanır?

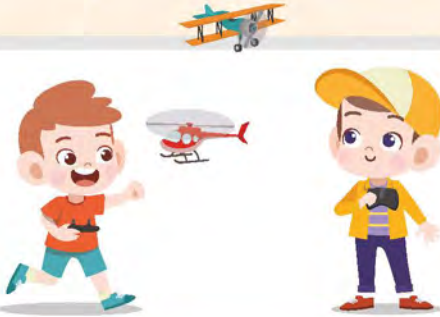
- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....

3. ETKİNLİK

Aşağıdaki görsellerden hareketle günümüzde çocukların oynadığı oyuncakları anlatan bir hikâye yazınız. Hikâyenize uygun bir başlık belirleyiniz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. ETKİNLİK

Nisa, annesiyle okuldan dönerken annesine okulda olanları anlattı. Ancak Nisa o kadar karışık cümleler kurdu ki Nisa'nın annesi hiçbir şey anlamadı. Sizce Nisa, annesine ne anlattı? Nisa'nın kurduğu cümleleri oluş sırasına göre yazınız.

Dersin sonunda
öğretmen,
hikâyeyi
anlatmamızı istedi.

Öğretmenimiz
bana "Aferin!"
dedi.

Okulda ilk
dersimiz
Türkçeydi.

Öğretmenimiz
bize bir hikâye
okudu.

Hikâyeyi en
doğru şekilde,
ben anlattım.

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

BASLAYALIM!

A Nerede ve nasıl bir evde yaşamak isterdiniz? Hayalinizdeki evi ve bu evin çevresini çizerek boyayınız.

B Hayalinizdeki evin özelliklerini yazınız.

Aşağıdaki şiiri noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okuyunuz.

BİR YER DÜŞÜNÜYORUM

Bir yer düşünüyorum, yemyeşil,
Bilemem, neresinde yurdun.
Bir ev, günlük güneşlik,
Çiçekler içinde memnun.

Bahçe kapısına varmadan daha,
Baygın kokusu ıhlamurun.
Gölgesinde bir sıra, der gibi:
— Oturun!

Haydi çocuklar, haydi,
Salıncakları kurun!
Başka dallarsa eğilmiş:
— Yemişlerimizden buyurun!

Rüzgâr esmez, konuşur:
—Uçurtmalar uçun, çamaşırlar kuruyun.
Mesut olun, yaşayın,
Ana, baba, evlat, torun...

Ziya Osman SABA

1. ETKİNLİK

Aşağıdaki soruları “Bir Yer Düşünüyorum” şiirinden hareketle cevaplayınız.

1. Okuduğunuz şiirin, şairi kimdir? Şairin kurduğu hayaller hangi mevsimde geçiyor olabilir?

.....

2. Okuduğunuz şiir kaç kıtadan ve kaç dizeden oluşmaktadır?

.....

3. Şiirin konusu nedir?

.....

4. Şair, hayalinde nasıl bir ev canlandırıyor?

.....

5. Şiirde rüzgâr ne söylüyor?

.....

2. ETKİNLİK

“Bir Yer Düşünüyorum” şiirine bir dörtlük ekleyiniz.

.....

.....

.....

.....

3. ETKİNLİK

Aşağıdaki bölüme elinizi koyarak elinizin şeklini çiziniz. Çizdiğiniz şeklin içine “uçurtma” kelimesini yazınız. Parmaklarınızın olduğu bölümlere ise “uçurtma” kelimesinin size çağrıştırdığı kelimeleri yazınız. Çizdiğiniz şekli boyayınız.

4. ETKİNLİK

A) “Bir Yer Düşünüyorum” şiirinde, varlıkların niteliklerini belirten kelimeleri bulunuz. Bu kelimelerin geçtiği dizeleri örnekteki gibi yazınız.

Bir yer düşünüyorum, **yemyeşil**

.....

.....

B) Aşağıda verilen görselleri inceleyiniz. Varlıkların niteliklerini belirten kelimeleri kullanarak her görsel için örnekteki gibi üç tane cümle yazınız.

Rengârenk balonlar, mavi gökyüzünü süslüyordu.

Kayalardaki evlerin küçük pencere-leri vardı.

Sarı balonun içinde olmak isterdim.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

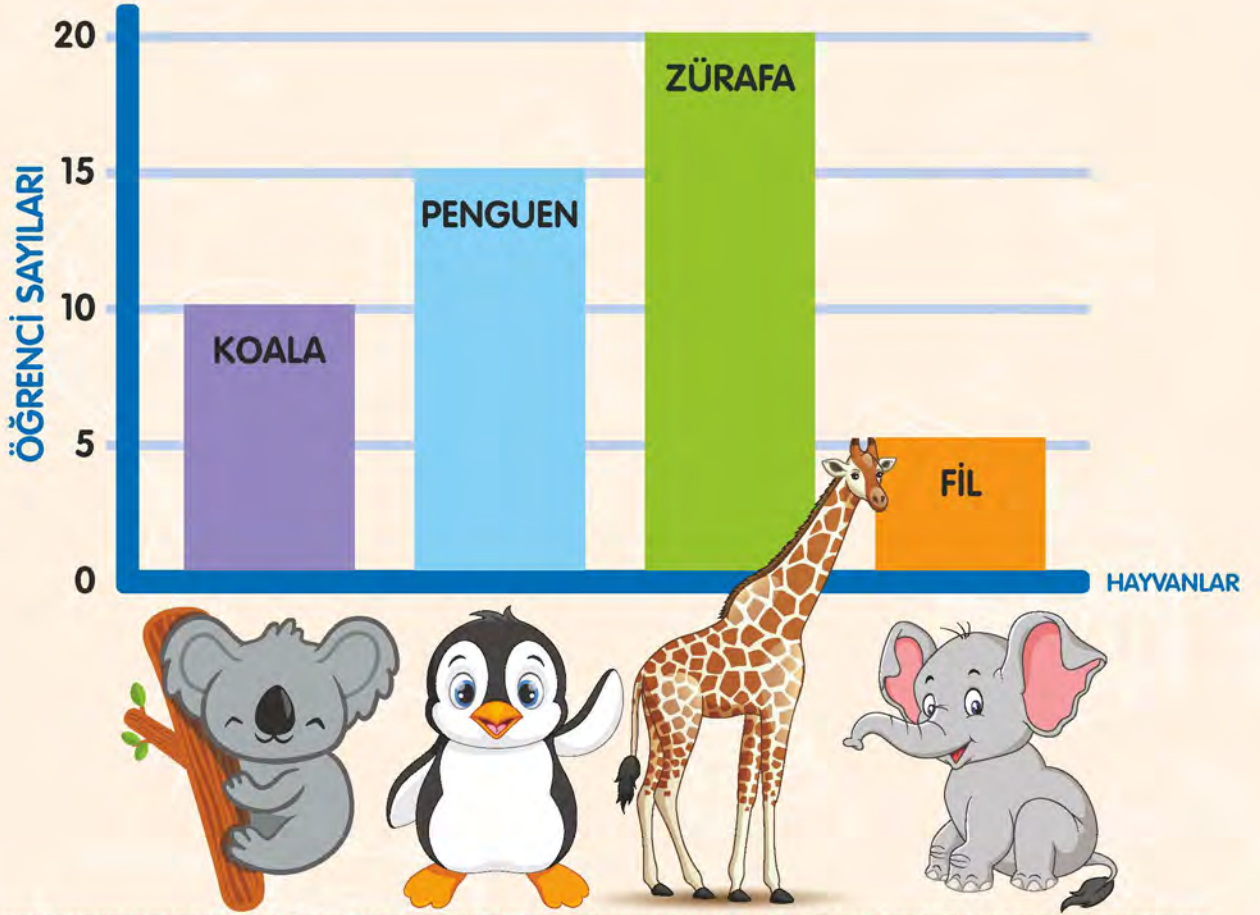
.....

5. ETKİNLİK

Ayça Öğretmen, öğrencilerine en çok hangi hayvanları merak ettiklerini sorarak öğrencilerden gelen cevaplara göre aşağıdaki grafiği oluşturdu. Bu grafiğe göre aşağıdakilerden hangileri **söylenemez**? İşaretleyiniz.

MERAK EDİLEN HAYVANLAR GRAFİĞİ

- ☐ En çok merak edilen hayvan fildir.
- ☐ Zürafayı merak edenlerin sayısı, koalayı merak edenlerin sayısından fazladır.
- ☐ En az merak edilen hayvan, koaladır.
- ☐ Fili merak edenlerin sayısı, pengueni merak edenlerin sayısından azdır.
- ☐ Koala ile fili merak edenlerin toplamı, pengueni merak edenler kadardır.
- ☐ Zürafa ile pengueni merak edenlerin toplamı, koala ile fili merak edenlerin toplamı kadardır.

6. ETKİNLİK

A) Aşağıdaki metni okuyarak verilen soruları cevaplayınız.

Orhan, kitap okumayı çok seviyormuş. Her kitapla, ayrı bir maceraya sürükleniyor, farklı olaylar yaşıyor, farklı kişiler tanıyormuş. Orhan, farklı kitaplar okuyabilmek için mahallesinde bulunan kütüphaneye gitmiş. Kütüphane görevlisi, Orhan'a kütüphanedeki kitapları okuyabilmesi için üye olması gerektiğini söylemiş. Orhan da üyelik için gerekli olan formu görevliden alarak hemen doldurmuş.

- Orhan kitap okumayı niçin çok seviyormuş?
.....
.....
- Orhan'ın kütüphanedeki kitapları okuyabilmesi için ne yapması gerekiyormuş?
.....

B) Siz de kütüphaneye üye olmak istediğinizi düşünerek aşağıdaki formu doldurunuz.

KÜTÜPHANE ÜYELİK FORMU

Adı Soyadı	
Cinsiyeti	K ☐ E ☐
Okulu	
Sınıfı, Numarası	
Doğum Tarihi	
E-posta Adresi	
Telefon Numarası	
Adresi	

7. ETKİNLİK

Aşağıda verilen eş anlamlı kelimeleri örnekteki gibi gözlüklerin içindeki uygun yerlere yazınız.

sulh

vatan

sonbahar

mekân

fert

mutlu

barış

sulh

yer

.....

yurt

.....

birey

.....

güz

.....

mesut

.....

8. ETKİNLİK

Aşağıdaki cümlelerde büyük harfin kullanımı ile ilgili hatalar yapılmıştır. Yapılan hataları düzelterek cümleleri tekrar yazınız.

öğretmenimiz yapacağımız gezi için millî eğitim müdürlüğünden izin almamız gerektiğini söyledi.

.....

bu yaz ailemle birlikte niğde, nevşehir ve aksaray illerini gezdik.

.....

gençlik ve spor bakanlığının düzenlediği spor etkinliklerine katılmak istiyorum.

.....

9. ETKİNLİK

OYUNLA ÖĞRENİYORUM!

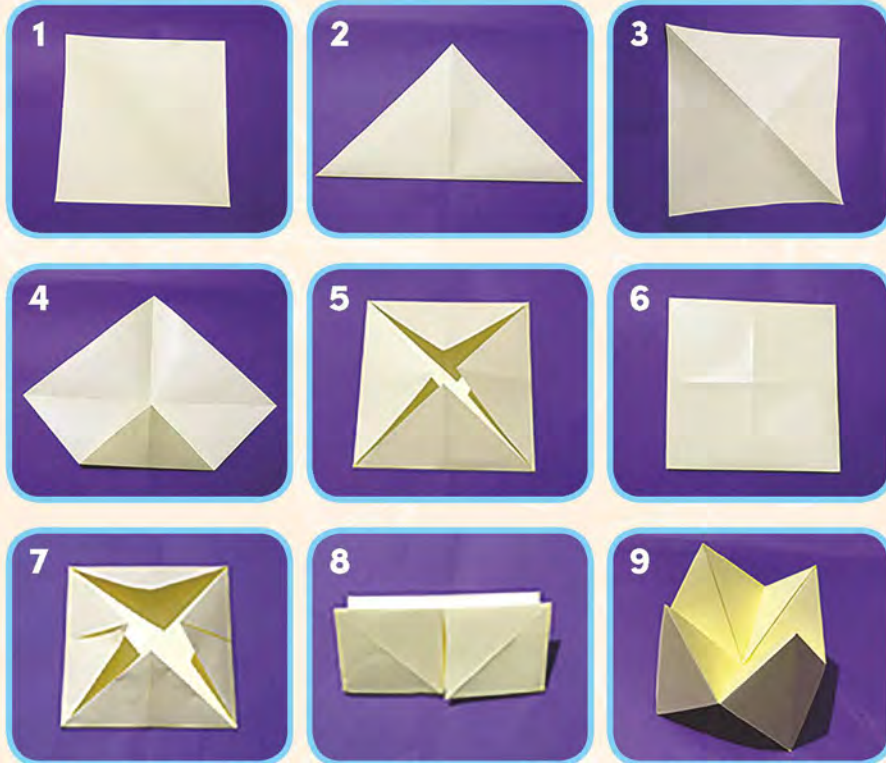
(Bu etkinlik için öğretmeninizin size vereceği beyaz kâğıtları kullanınız. Hem oyun oynayacak hem de zıt anlamlı kelimeleri öğreneceksiniz.)

Aşağıdaki yönergeyi takip ederek tuzluk yapımına başlayınız.

TUZLUK YAPIMI AŞAMALARI

- ▶ Tuzluk yapabilmek için kâğıdınızı keserek kare şekline getiriniz.
- ▶ Kare şeklindeki kâğıdı, çapraz iki köşesi üst üste gelecek şekilde üçgen yaparak katlayınız. Sonra açınız (**Görsel 1**).
- ▶ Kare şeklindeki kâğıdı diğer çapraz iki köşesi de üst üste gelecek şekilde katlayınız (**Görsel 2**).
- ▶ Katlanan kâğıdı açınız (**Görsel 3**).
- ▶ Kâğıdı ters çevirerek köşeleri kâğıdın ortasına gelecek şekilde katlayınız (**Görsel 4**).

- Kâğıdın dört köşesini de içe doğru katlayınız (**Görsel 5**).
- Dört köşesi de içe doğru katlanmış olan kâğıdı, ters çeviriniz (**Görsel 6**).
- Yine aynı şekilde kâğıdın köşelerini içe doğru katlayınız (**Görsel 7**).
- Kâğıdın alt ve üst kenarlarını üst üste gelecek şekilde katlayınız. Katlanan kâğıdı açarak diğer kenarları da üst üste gelecek şekilde katlayınız. Tekrar açarak ters çeviriniz (**Görsel 8**).
- Parmaklarınızı takacağınız boşluklar oluşmuştur. Tuzluğunuz hazır (**Görsel 9**).

NASIL OYNANIR?

- Bu oyun iki kişi ile oynanır.
- Tuzluktaki, parmaklarımızın geçeceği dış bölümlere 1'den 4'e kadar numara veriniz.
- Tuzluğun iç kısımlarındaki bölümlere, aşağıdaki kelimeleri yazınız.

Kelimeler

1 fayda

2 ilk

3 çalışkan

4 yakın

5 sağlık

6 uzun

7 zayıf

8 ödül

- Tuzluğu iki elinizin baş ve işaret parmaklarına geçiriniz.
- Arkadaşınız 1'den 4'e kadar bir sayı söylesin. Sonra 10'a kadar ikinci bir sayı söylesin. (**Örneğin: 2'nin 8'i gibi**)
- Arkadaşınızın söylediği ikinci sayı kadar tuzluğu açıp kapatınız. (**Örneğin 8 kere**)
- Arkadaşınızın söylediği sayı gelince durunuz ve kaç numaralı parmağı seçmişse o parmağın içindeki kelimeyi okuyunuz.
- Hepsi bu kadar. Arkadaşınız bu kelimenin zıt anlamını bulmaya çalışacak.
- Sonra sıra, arkadaşınıza geçecek. **İYİ EĞLENCELER...**

8. TEMA: SAĞLIK VE SPOR

BASLAYALIM!

A Aşağıdaki görseller hangi spor dallarına aittir? Görsellerin altındaki numaraları ilgili bölümlere yazınız.

BASKETBOL

YÜZME

FUTBOL

OKÇULUK

VOLEYBOL

TENİS

B Verilen spor dallarından hareketle aşağıdaki bölümleri doldurunuz.

**İLGİMİ ÇEKEN
SPOR DALLARI**

.....
.....
.....

**ARKADAŞIMIN İLGİSİNİ ÇE-
KEN SPOR DALLARI**

.....
.....
.....

Aşağıdaki metni, noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okuyunuz.

JİMNASTİKÇİ JAGUAR

Bir su birikintisinde Jaguar

Gördü kendini.

Dedi "Bendeki atletik yapı kimde var?

Çeviklik, sağlamlık, bu güçlü pazılar?"

Bir de öteki hayvanları düşündü.

Hımbıl kaplumbağa, miskin ayı, tembel sansar...

Hepsini silkeleyip kendine getirmeliydi,

Bu amaçla Kral Aslan'ın aklını çeldi.

Buyruęu vermekte gecikmedi Kral.

“Herkes katılacak; dinlemem şişman, topal!

Bundan böyle sabah akşam beden eğitimi

Antrenörünüz de Jaguar Efendi!”

Hayvanları aldı bir tasa.

Spor çok güzel şeydi ama

Zorunlu olunca ne keyfi kalırdı ne yararı

Üstelik herkesin yeteneği aynı mı?

Ne dedilerse dinletemediler Aslan’a

Böylece bir sabah, güneş doğmadan

Göl kıyısında toplandılar kahvaltı yapmadan.

Jaguar başa geçti. Haydi, çocuklar “bir ki, bir ki...”

Sanki kıyamet koptu birden
Göz gözü görmüyordu tepinmelerden.

Tüy, telek havada uçuştı,
İki fille bir gergedan tokuştu.
Zürafanın başı ağaca çarptı,
Dengesini yitiren su aygırı
Kirpinin üstüne yuvarlandı.

Öyle büyük bir kargaşaydı ki
Pişman Kral, buyruğunu aldı geri.

Başlamadan bitti
Jaguar'ın jimnastik dersleri.

Sulhi DÖLEK

1. ETKİNLİK

"Jimnastikçi Jaguar" metninde geçen kelimeleri görsellerden hareketle örnekteki gibi, anlamlarıyla eşleştirerek kilitleri açınız. Kelimeleri cümle içinde kullanınız.

pazı

çevik

atletik

miskin

atletik

Anlamı: Vücudu gelişmiş, biçimli.

Cümlem: Yüzme öğretmenimiz çok atletik biri.

.....

Anlamı: Tembel kimse.

Cümlem: .....
.....
.....

.....

Anlamı: Kolaylık ve çabuklukla davranan, atik.

Cümlem: .....
.....
.....

.....

Anlamı: Kolun omuz ile dirsek arasındaki bölümünde bulunan, şişkince kas kitlesi.

Cümlem: .....
.....
.....

2. ETKİNLİK

Aşağıdaki soruları “Jimnastikçi Jaguar” metninden hareketle cevaplayınız.

1. Jaguar, Kral Aslan’ın aklını niçin çelmiş?

.....

.....

2. Jimnastikçi Jaguar metninde hangi hayvanların adı geçmektedir?

.....

.....

3. Kral Aslan’ın çağrısından sonra neler olmuş?

.....

.....

3. ETKİNLİK

“Jimnastikçi Jaguar” metni için uygun olabilecek başlıkları işaretleyiniz.

HAYVANLAR
SPORDA

KRAL ASLAN’IN
ÇAĞRISI

KUŞLARIN
ŞARKISI

ANTRENÖR
JAGUAR

FİLLERİN
DANSI

HAYVANLARIN
YOLCULUĞU

4. ETKİNLİK

A) "Jimnastikçi Jaguar" metninde geçen kelimelerin eş anlamlılarını bulmacadan bulunuz. Bu kelimeleri örnekteki gibi işaretleyiniz.

şişman

buyruk

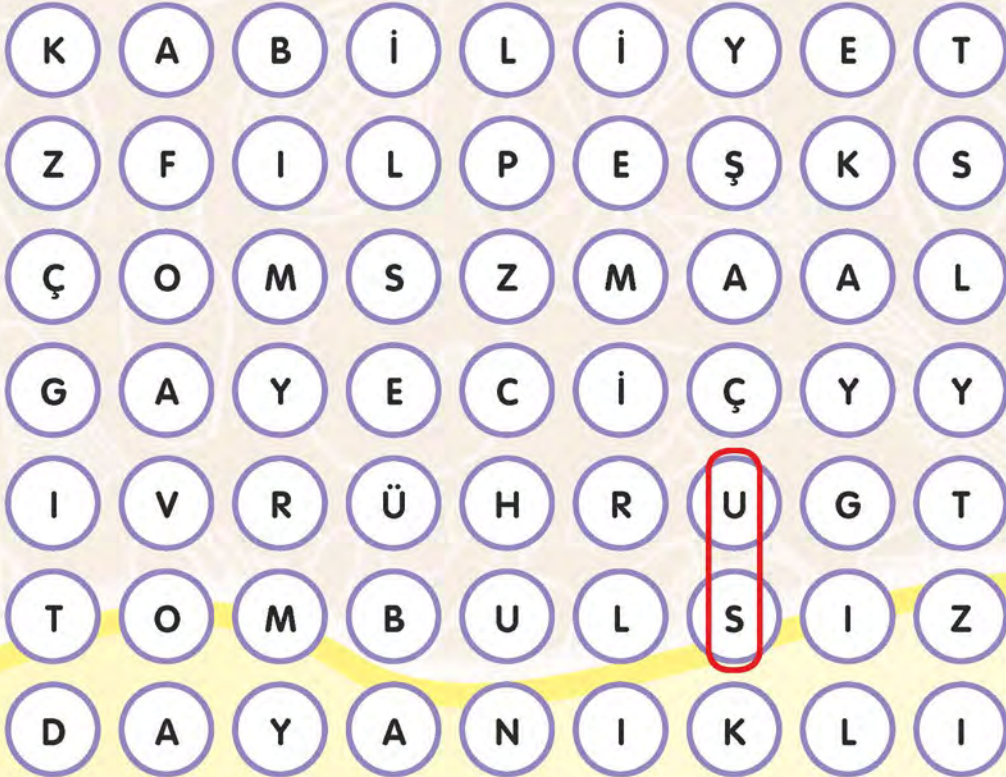
sağlam

akıl

amaç

yetenek

tasa

B) Aşağıda, karışık olarak verilen kelimeleri sözlük sırasına göre sıralayınız.

enerji spor beslenme sağlık başarı

.....

.....

.....

.....

.....

5. ETKİNLİK

Aşağıdaki hikâyede eksik bırakılan yerleri tamamlayınız. Sizce, hikâyenin devamında neler olmuş olabilir? Yazınız.

Erdem, temiz ve düzenli bir çocuktur. Her sabah yatağını toplar, odasını havalandırırdı. Kişisel bakımına özen gösterirdi. Sık sık banyo yapar, temiz giysiler giyerdi. Mevsime uygun giyinirdi. Çünkü bilirdi ki .....

.....

Zararlı atıştırmalıklar yemezdi. Sevmediği yemek yoktu. Dengeli ve düzenli beslenirdi. Uyku saatlerine dikkat ederdi. Erken yatar, erken kalkardı. Böylece .....

.....

Tembelliği hiç sevmezdi Erdem. Derslerden kalan vakitlerde bisiklete biner, arkadaşlarıyla basketbol oynardı. Hafta sonları yüzme kursuna gidiyordu. Sağlam kafa, sağlam vücutta bulunurdu. Bu sebeple Erdem, derslerinde .....

Erdem'in bir de arkadaşı vardı. Adı .....
Ancak o, bazı özellikleriyle Erdem'den farklıydı .....

.....

Bu yüzden sık sık hasta olurdu. Bir gün, ...

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. ETKİNLİK

A) Aşağıdaki tabloda 3-C sınıfının beslenme programı yer almaktadır. Beslenme tablosundan hareketle, aşağıda verilen ifadelerden doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazınız.

Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
Kek Süt Elma	Beyaz peynir Zeytin Portakal suyu Ekmek	Haşlanmış yumurta Süt Mandalina	Peynirli börek Ayran Kuru üzüm	Kaşarlı tost Domates Salatalık Süt

- ☐ 3-C sınıfı öğrencileri, haftada iki gün süt içmektedir.
- ☐ 3-C sınıfı öğrencileri, kuru üzümü perşembe günü yemektedir.
- ☐ 3-C sınıfı öğrencileri haftada üç gün peynir yemektedir.
- ☐ 3-C sınıfı öğrencilerinin süt içtiği gün sayısı, ayran içtiği gün sayısından fazladır.
- ☐ 3-C sınıfı öğrencileri, peynir yediği her gün süt de içmiştir.

B) Yukarıdaki tablodan hareketle, iki soru hazırlayınız. Hazırladığınız soruları sıra arkadaşınıza sorunuz. Arkadaşınızın verdiği cevapları yazınız.

Sorularım:

- 1) .....
- 2) .....

Arkadaşımın Cevapları:

- 1) .....
- 2) .....

7. ETKİNLİK

Aşağıdaki broşürü inceleyiniz. Sıra arkadaşınızla birlikte, broşürdeki tabakta yer alan besin gruplarından birer besin seçerek her öğün için bir tabak hazırlayınız.

**T.C. SAĞLIK
BAKANLIĞI**

SAĞLIKLI YEMEK TABAĞIM

Ekmek ve Tahıllar Grubu

Ekmekler, bulgur,
arpa, yulaf, pirinç,
makarna, erişte

Süt ve Ürünleri Grubu

Süt, yoğurt,
peynir, kefir,
ayran, dondurma

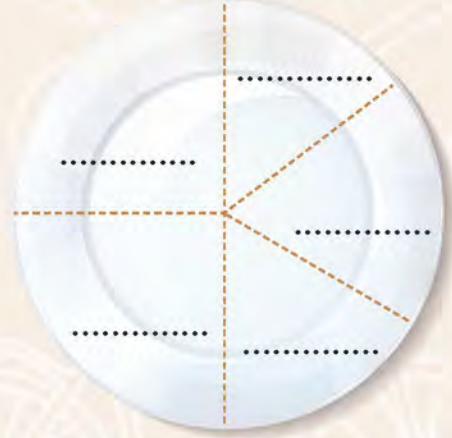
SU

**Sebzeler
Grubu**
Tüm sebzeler

**Meyveler
Grubu**
Tüm meyveler

**Et ve Ürünleri,
Tavuk, Balık,
Yumurta,
Kurubaklagiller,
Yağlı Tohumlar
Grubu**
Et, tavuk, balık,
yumurta,
mercimek, fasulye
nohut vb., fındık,
ceviz, badem vb.

KAHVATI TABAĞI

ÖĞLE YEMEĞİ TABAĞI

AKŞAM YEMEĞİ TABAĞI

BASLAYALIM!

Ömer'in Dişi

Merve'nin Dişi

A Ömer'in dişi niçin çürümüş olabilir? Tahminlerinizi yazınız ve arkadaşlarınızın tahminleriyle karşılaştırınız.

.....

.....

.....

.....

B Merve'nin dişinin sağlıklı olmasının sebebi ne olabilir? Tahminlerinizi yazınız ve arkadaşlarınızın tahminleriyle karşılaştırınız.

.....

.....

.....

.....

G Aşağıdaki görseli boyayarak görselde anlatılmak isteneni yazınız.

.....

.....

.....

.....

Aşağıdaki metni, noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okuyunuz.

MÜREKKEP BALIĞININ DIŞ AĞRISI

Hayatın tadı tuzu kalmamış mürekkep balığı için. Günlerdir bir tek balıkçık bile yiyememiş. Dişi çok ağrıyormuş. Bir şeyleri ısırmaya kalktığı anda acıdan kıvrandığı için sadece yosun çorbası içebiliyormuş. Yosun çorbası da çocukluğundan beri en sevmediği yemekmiş. Zavallı, yosun çorbası içmek zorunda kaldığına mı üzölsün, diş ağrısına mı? Diş ağrısına. Çünkü korkunç bir ağrıymış bu. Hep mürekkep balığının peşinde. Her zaman, her yerde. Nereye saklanırsa saklansın mürekkep balığı, ağrı gelip onu buluyormuş. Geceleri yorganın altına gizlenmek bile bir işe yaramıyormuş. Ağrı hep başucunda. Bir bu yana, bir o yana dönerek geçiriyormuş geceyi mürekkep balığı. Sabaha kadar uyuyamıyormuş.

Sizce mürekkep balığı, diş ağrısını dindirmek için ne yapacak?

Sonunda bir sabah canına tak etmiş. “Bu böyle süremez!” demiş. Uykusuzluktan ve açlıktan ölemem. Toplamış uykusuz bakışlarını, yüklenmiş gurultulu midesini ve diş doktoruna gitmiş. Neden daha önce gitmemiş? Gidememiş. Çünkü mürekkep balığının diş doktorundan ödö kopar. Koskocamandır. Yaşını başını almıştır ama ona diş doktoru dediniz mi, tir tir titrer. Kaçabildiği kadar kaçır diş doktorundan. Ama bakmış bu sefer olmayacak, oturmuş dişçi koltuğuna.

Sizce doktor, mürekkep balığına ne söylemiş olabilir?

.....

.....

— Neden daha önce gelmediniz? Bu ağrının çözümü çok basit.

— Dişimi mi çekeceksiniz?

— Tabii ki hayır. Çekilecek dişiniz yok ki sizin. Basit çözüm, dişlerinizin olmadığını size söylemek.

İşte o an, ağrı kesilivermiş. Çünkü ağrı yakalanmış. Tüm sinsi oyunları bitmiş, çekip gitmiş. Mürekkep balığı da müthiş bir balık ziyafetine koşmuş.

Aslı NİYAZİOĞLU

1. ETKİNLİK

A) "Mürekkep Balığının Diş Ağrısı" metninde geçen kelimeleri uygun görsellerle eşleştiriniz.

yorgan

yosun

ziyafet

B) Yukarıdaki kelimelerin anlamlarını sözlükten bularak bu kelimelerle birer cümle kurunuz.

yorgan:

.....

ziyafet:

.....

yosun:

.....

2. ETKİNLİK

A) "Mürekkep Balığının Diş Ağrısı" metninde geçen aşağıdaki kelime gruplarını örnekteki gibi anlamları ile eşleştiriniz.

1. tadı tuzu kalmamak

2. canına tak etmek

3. ödü kopmak

4. yaşını başını almak

5. çekip gitmek

yaşı ilerlemiş olmak

bırakıp gitmek, ayrılmak

1

eski zevki kalmamak

dayanamaz duruma
gelmek, sabrı kalmamak

çok korkmak

B) Verilen cümlelerde boş bırakılan yerlere yukarıdaki kelime gruplarından uygun olanları örnekteki gibi yazınız.

Sen **yaşını başını almış** bir insansın, dişçiden korkmana anlam veremedim.

Doktor, şekeri yasaklayınca babamın .....

Kedi, karanlıkta birden karşıma çıkınca .....

Midesi çok ağrıyınca ..... ve doktora gitti.

Onu kimse takıma almayınca Hasan da .....

3. ETKİNLİK

Aşağıdaki soruları "Mürekkep Balığının Diş Ağrısı" metninden hareketle cevaplayınız.

Mürekkep balığının mutsuz olmasının sebebi nedir?

.....

Mürekkep balığı niçin zamanında, diş doktoruna **gitmemiş**?

.....

Mürekkep balığının diş ağrısı nasıl geçmiş?

.....

Mürekkep balığı doktora gitmeseydi neler olabilirdi?

.....

4. ETKİNLİK

Zıt anlamlı kelimelerin altlarında yer alan yuvarlakları aynı renge boyayarak kelimeleri eşleştiriniz.

çok

tatlı

gece

aç

tok

gündüz

acı

az

5. ETKİNLİK

Aşağıda, bir ilacın kullanım şekliyle ilgili bilgiler verilmiştir. Bu bilgilerden hareketle ilacın doğru kullanıldığı seçenekleri işaretleyiniz.

Kullanım Şekli

- ▶ İlaç, doktor tarafından önerilmedikçe kesinlikle kullanılmamalıdır.
- ▶ Yetişkinlerde günde 3 defa, 1 adet kullanılmalıdır.
- ▶ 7-15 yaş arası çocuklarda günde 2 defa, 1 adet kullanılmalıdır.
- ▶ 7 yaşından küçük çocukların kullanımı için uygun değildir.
- ▶ Şeker hastaları, ilacı kesinlikle kullanmamalıdır.

Ben 45 yaşındayım ve bu ilacı günde üç defa, birer adet olarak kullanıyorum.

Ben 4 yaşındayım, annem bu ilacı bana günde iki defa, birer adet olarak veriyor.

Ben 10 yaşındayım, annem bu ilacı bana günde iki defa, birer adet olarak veriyor.

Ben 55 yaşındayım, şeker hastasıyım. Bu ilacı günde üç defa, birer adet olarak kullanıyorum.

6. ETKİNLİK

Aşağıdaki ifadelerin sizin de yer aldığınız bir sosyal medya grubunda paylaşıldığını düşününüz. Boş bırakılan yere konuyla ilgili görüşünüzü yazınız.

Mehmet

Arkadaşlar merhaba. İnternette, dişleri beyazlatan bir ürünün reklamını gördüm. Dişlere sürüp biraz bekliyorsunuz, ağzınızı çalkalayınca dişleriniz bembeyaz oluyor.

Çiğdem

Ne kadar güzel bir ürünmüş, sipariş verdiniz mi?

Mehmet

Hayır, henüz aileme danışmadım.

Fatma

Mehmet, bahsettiğin ürünün Sağlık Bakanlığı onayı var mı?

Mehmet

Bilmiyorum.

Mert

Haberlerde sık sık karşılaşıyoruz. İnternette alınan ve Sağlık Bakanlığı onayı olmayan ürünler yüzünden insanlar zarar görebiliyor.

Sen

.....

.....

.....

Mehmet

Haklısınız arkadaşlar. En iyisi Sağlık Bakanlığı onayı olmayan ürünleri kullanmamak ve bu ürünleri kullanmadan önce bir doktora danışmak.

7. ETKİNLİK

Kendinizi “Mürekkep Balığının Dış Ağrısı” metnindeki mürekkep balığının yerine koyarak yaşadıklarınızı anlatan bir yazı yazınız. Yazınızı, yazım ve noktalama kuralları bakımından kontrol ederek düzenleyiniz.

SÖZLÜK

A

aklını çelmek: Kararından döndürmek, vazgeçirmek.

antrenör: Spor takımlarının ve sporcuların başarısı için onları çalıştıran kişi.

arı: Yabancı maddelerden arınmış, saf ve temiz.

atletik: Vücudu gelişmiş, biçimli.

B

bayrak: Bir milletin, belli bir topluluğun simgesi olarak kullanılan genellikle dikdörtgen biçimde kumaş, sancak.

belge: Bir gerçeğe tanıklık eden yazı, fotoğraf, resim, film vb.

berrak: İçinde kir barındırmayan, duru.

buhar: Isı etkisiyle sıvıların aldığı durum.

buyruk: Belirli bir davranışta bulunmaya zorlayıcı söz, emir.

C

cephe: Üzerinde savaşın sürdüğü bölge.

canına tak etmek: Dayanamaz duruma gelmek, sabrı kalmamak.

cihan: İçinde yaşadığımız dünya.

Ç

çağ: 1. Zaman dilimi, vakit. 2. Kendine özgü bir özellik taşıyan zaman parçası, dönem devir.

çevik: Kolaylık ve çabuklukla davranan, atik.

çile: İplik demeti.

çözüm: Bir sorunun çözülmesinden alınan sonuç, hâl.

D

dilek: Bir kimsenin dilediği şey, istek.

dizi dizi: Arka arkaya dizilmiş.

dönemeç: Bir yolun yön değiştirdiği yer, viraj.

duygu: Duyularla algılama, his.

düğüm: 1. İplik, ip, halat ve benzeri bükülebilir şeyleri kıvrıp kendi üzerine veya bir birine dolayarak yapılan boğum. 2. Anlaşılamayan, çözülemeyen karışık durum.

düş: Uyurken zihinde beliren olayların, düşüncelerin bütünü, rüya.

E

egemen: Yönetimini hiçbir kısıtlama veya denetime bağlı olmaksızın sürdüren.

er: Rütbesiz asker.

erdem: Alçakgönüllülük, yiğitlik, doğruluk vb. niteliklerin genel adı.

F

fidan: Yeni yetişen ağaç veya ağaççık.

G

göçmen: Sıcak iklimli ülkelere giden (hayvan).

gökyüzü: Yeryüzü üzerine mavi bir kubbe gibi kapanan boşluk.

H

han: Yolcuların konaklamalarına yarayan yapı.

hane: İnsanların yaşadığı ev, konut.

hassas: Çabuk etkilenen, duyarlı kişi.

hatıra: Geçmişte yaşanmış çeşitli olaylardan bellekte saklananların tamamı, anı.

hayal: 1. Zihinde tasarlanan, canlandırılan ve gerçekleşmesi özlenen şey, hülya.

hazne: Bir şeyin toplandığı, biriktirildiği yer, depo.

hımbıl: Bir işi yapmaktan kaçınan kişi, tembel.

hitap: Sözü birine veya birilerine yöneltme, seslenme.

hürriyet: Her türlü dış etkidenden bağımsız olarak insanın kendi düşüncesine göre karar vermesi durumu, özgürlük.

I

ışıl ışıl: Çok parlak ve ışıltılı olan.

i

icat: Bilinen bilgilerden yararlanarak daha önce bilinmeyen yeni bir şeyi bulma, buluş.

içten: Candan, açık yüreklilikle davranan, samimi.

imkân: Yararlanılan uygun şart veya durum, olanak.

internet: Bilgisayar ağlarının birbirine bağlanması sonucu ortaya çıkan, uluslararası bilgi iletişim ağı, genel ağ.

istek: Yerine getirilmesi başkasından istenilen şey, talep.

iyilik: Karşılık beklenilmeden yapılan yardım.

J

jimnastik: Vücudu çevikleştirmek ve güçlendirmek için yapılan alıştırma ve hareketlerin tümü.

K

kağrı: İki veya dört tekerlekli öküz arabası.

kahkaha: Yüksek sesle gülme.

kamış: Buğdaygillerden, sulak, nemli yerlerde yetişen, boğumlu, sert gövdesi olan bitkiler.

kargaşa: Kalabalık, düzensizlik vb. nin yol açtığı karışıklık.

kışla: Askerlerin toplu olarak barındıkları yapılar bütünü.

konuk: Bir yere veya birinin evine kısa bir süre kalmak için gelen kimse, misafir.

köşk: Bahçe içinde yapılmış süslü ev.

kukuleta: Yağmur, soğuk vb. dış etkilere karşı başa geçirilen, giysiye dikili veya ayrı olarak kullanılan başlık.

kuzen: Birine göre, kardeş, amca, hala, dayı veya teyzenin çocuğu.

küme: Birbirine benzer veya aynı cinsten olan şeylerin oluşturduğu bütün, takım.

M

madde: Bir cismi oluşturan öge, öz.

mağara: Bir yamaca veya kaya içine doğru uzanan, barınak olarak kullanılabilen yer kovuğu, in.

mesele: Araştırılıp öğrenilmesi, düşünülüp çözümlenmesi, bir sonuca bağlanması gereken durum, sorun.

mesut: Mutluluğa erişmiş olan.

minnet: Yapılan bir iyiliğe karşı kendini borçlu sayma, gönül borcu.

miralay: Rütbesi yarbay ile tuğgeneral arasında bulunan üstsubay, albay.

miskin: Çok uyuşuk olan, tembel kimse.

mum: Silindir biçiminde dondurulan ince, uzun aydınlatma aracı.

mürekkep: Yazı yazmak, desen çizmek veya basmak için kullanılan, türlü renklerde sıvı madde.

mürekkep balığı: Ilıman ve sıcak denizlerde yaşayan, eti yenen, kendini korumak için siyah renkli bir sıvı salgılayan deniz canlısı.

müthiş: Şaşılabilecek kadar değişik.

N

nabız: Kan basıncından dolayı atardamarlara parmakla basıldığında duyulan vuru.

nezaket: Başkalarına karşı saygılı ve incelikle davranma, incelik, naziklik.

Ö

önem: Bir şeyin nitelik veya nicelik bakımından değeri olma durumu.

öteden beri: Geçmişten bugüne kadar, başlangıçtan beri.

özgürlük: Her türlü dış etkiden bağımsız olarak insanın kendi iradesine, kendi düşüncesine dayanarak karar vermesi durumu, hürriyet.

P

palamut: Yurdumuzda yetişen meşe türlerinin uzunca, fındığa benzeyen, sert ve pürüzlü, bir yüksük içinde bulunan, tane bakımından zengin meyvesi, pelit.

pano: Üzerine bildiri, açıklama veya tanıtma kâğıtları tutturmak için hazırlanmış levha.

pazı: Kolun omuz ile dirsek arasındaki bölümünde bulunan, şişkince kas kitlesi.

pelit: 1. Meşe ağacı. 2. Bu ağacın meyvesi, palamut.

S

sebil: Karşılık beklemeden hayır için içme suyu dağıtılan taş yapı, sebilhane.

sel: Sürekli yağın yağımdan veya eriyen kardan oluşın, geçtiğı yerlere zarar veren taşkın su, su taşkını.

sevimli: Hoşa giden, cana yakın, şirin kimse.

simge: Duyularla ifade edilemeyen bir şeyi anlatmak için kullanılan işaret, sembol.

sunum: Bir bildirinin çeşitli yollarla dinleyenlere aktarılması.

Ş

şan: Herkesçe bilinme, tanınma durumu, ün.

şefkat: Acıyarak ve koruyarak sevmeye, sevecenlik.

şırıltı: Şırıldayan suyun çıkardığı ses.

şipşirin: Çok sevimli, çok şirin, cana yakın.

T

tasa: Üzüntülü düşünce durumu, kaygı, endişe, gam.

teknoloji: Bir sanayi dalı ile ilgili yapım yöntemlerini, kullanılan araç, gereç ve aletleri, bunların kullanım biçimlerini kapsayan uygulama bilgisi.

telek: Kuşların gövde, kanat ve kuyruğunda bulunan, uçma, örtü ve kuyruk telekleri olarak üçe ayrılan, çeşitli renklerde kalın tüy.

tezgâh: Genellikle dükkânlarda satıcıların önündeki uzun masa.

tohum: Bitkilerde yeni bir bitki oluşmasını sağlayan tane.

tutkun: 1. Gönül vermiş. 2. Bir şeye alışmış, bağlanmış.

tükenmek: Bitmek, sona ermek, kalmamak.

U

ufuk: Düz arazide veya açık denizde gökle yerin birleşir gibi görüldüğü yer.

umut: Olması beklenen veya olacağı düşünülen şey, ümit.

V

vazife: Bir kimseye veya bir kurula verilen özel amaçlı iş, ödev, görev.

vefa: Sevgiyi sürdürme, sevgi, dostluk bağlılığı.

vezir: Osmanlılarda yüksek görevlerde bulunan ve paşa unvanını taşıyan kimse.

Y

yaratık: Yaratılmış canlı varlık, mahluk.

yaşantı: Hayat tarzı, içinde yaşanılan şartların tümü, hayat.

yazıt: Bir kimse veya bir olayın anısını yaşatmak için bir şey üzerine kazılan yazı, kitabe.

yosun: Sularda, ağaç veya taşların üzerinde yetişen bitkilerin genel adı.

yön: Belli bir noktaya göre olan yer, taraf.

yurt: Bir halkın üzerinde yaşadığı, kültürünü oluşturduğu toprak parçası, vatan.

yüce: Derece veya makamı bakımından üstün olan, büyük, ulu.

yüzey: Bir cismin görünen bölümü.

yüzyıl: Yüzyıllık süre, asır.

Z

ziyafet: Eğlenmek veya bir olayı kutlamak amacıyla birçok kimsenin bir araya gelerek yedikleri yemek, şölen.

zorlu: Şiddeti ve etki gücü fazla olan, kuvvetli.

KAYNAKÇA

AK, S. (2017). *Uçurtmam Bulut Şimdi*, İstanbul: Can Sanat Yayınları. s.9-11.

AKTAŞ, Ş., GÜNDÜZ, O. (2002). *Yazılı ve Sözlü Anlatım*, Ankara: Akçağ Yayınları.

BİLGİN, İ. (2014). "Şerife Bacı", *Kurutuluşun Kahramanları 5*, İstanbul: Timaş Yayınları, s.79-91.

ÇİL, F. (2006). *Atatürk ve Anıları*, İstanbul: Güven Kitap Dağıtım.

DEMİR, T. (2004). *Türkçe Dil Bilgisi*, Ankara: Kurmay Yayınları.

DÖLEK, S. (2007). "Jimnastikçi Jaguar", *Hayvanlar Alfabetesi*, Ankara: Kök Yayıncılık. s.26.

GÜRER, A. (2010). "Düşünen Hindi", İstanbul: Bu Yayınevi.

KARAGÖZ, B.N. (2011). "İnsanlar Eskiden Zamanı Nasıl Ölçerlerdi?", *Bilim Çocuk Dergisi*, sayı 168, s. 26-29.

KAYMAZ, R. (2009). "Kalemin Dileği", *29. Yıl Doğu Gazetesi*, Sayı 9711.

MEB, (2018). *Türkçe Dersi Öğretim Programı*, Ankara (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar).

NİYAZİOĞLU, A. (2006). "Mürekkep Balığının Diş Ağrısı", *Kırmızıfare Çocuklar İçin Edebiyat ve Sanat Dergisi*, Sayı: 100, İstanbul: Mavibulut Yayıncılık.

OSMANOV, Ö. (2001). "Sihirli Sözler", *Türk Çocuk Şiiri Antolojisi*, Ankara: Grafiker Yayıncılık, s.293.

ÖZEN, N. (2012). *Ormanın Korosu*, İstanbul: Yuva Yayınları, s.3-17.

SABA, Z.S. (1999). "Bir Yer Düşünüyorum", *Anne Sevgisi Şiirleri*, (Hazırlayan: Muhittin NALBANTOĞLU), İstanbul: Hamle Yayınları. s.53.

SAKAOĞLU, S. (2005). *Nasreddin Hoca Fıkralarından Seçmeler*, Ankara: Akçağ Yayınları.

SARIYÜCE, H. L. (2006). "Tarhana Çorbası", *Anadolu Efsaneleri 1*, İstanbul: Nehir Yayınları, s.98-99.

SİVASLIOĞLU, A. (2008). "Atatürk Demek", *Atatürk ve Millî Şiirler* (Hazırlayan: Faruk ÇİL), İstanbul: Güven Yayıncılık, s. 42.

SOYAK, H. R. (2004). "Atatürk'ün Çocuk Sevgisi", *Atatürk'ten Hatıralar*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları. s.64-65.

SU, A. (1964). "Çocuk Demek Yarın Demek", *Fıkralarda Atatürk*, İstanbul: Hür Yayıncılık.

ŞEPİTÇİ, M. (2010). "İnternet Emre", *Büyüyen Çocuk Öykü Dizisi*, Ankara: Berkay Yayıncılık, s.1-29.

TUNABOYLU, Z. (1997). "Göçmen Kuşlar", *Ünitelerle Çocuk Şiirleri Antolojisi* (Derleyen: Abdullah ERCAN), İstanbul: Gendaş Yayınları, s.166.

Türkçe Sözlük, (2012). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

TÜRKYILMAZ, N., KARAKÖSE, R., SAYDAM, N., KOCAGÖZ, UZUN, S., ULUSOY, V. (2009). " Şairin Vefası", *Erdemler İyilikleri Unutmuyorum*, İstanbul: Timaş Çocuk, s.44-47.

YAZGAN, B. (2017). "Güzel Yurdum", *Bilge Çocuk Dergisi*, Sayı:11, İstanbul: Turkuaz Haberleşme ve Yayıncılık.

Yazım Kılavuzu, (2012). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

GÖRSEL KAYNAKÇA

Aşağıda, sayfa numaraları verilen görsel ve çizimler, görsel tasarım uzmanları tarafından bu kitap için hazırlanmıştır.

Sayfa 11, 12, 13, 22, 34, 35, 43, 44, 53, 54, 55, 64, 72, 73, 74, 75, 84, 92, 94, 95, 102, 103, 114, 115, 123, 124, 125, 133, 135, 143, 150, 153, 154, 155, 164, 165.

Aşağıda, sayfa numaraları verilen görsel ve çizimler Millî Eğitim Bakanlığınca temin edilen tasarımcı firma tarafından hazırlanmıştır.

Sayfa 8, 9, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31 birinci görsel, 36, 38, 40, 45, 48, 49, 50, 52, 56, 57, 58, 60, 62, 65, 66, 67, 68, 70, 76, 77, 78, 79, 81, 82, 85, 91, 93, 96, 98, 99, 100, 104, 105, 106, 107, 108, 111, 112, 116, 119, 120, 122, 126, 127, 128, 129, 131, 132, 136, 138, 139, 140, 141, 145, 146, 148, 149, 152, 156, 157, 158, 159, 160, 161 tabak ve bardak, 162, 166, 168, 169, 171.

Aşağıda, sayfa numaraları verilen görseller belirtilen internet adreslerinden alınmıştır.

s 20 <https://www.dailymail.co.uk/femail/article-3837928/How-animals-Tricky-wildlife-brainteaser-featuring-16-beasts-leaves-Internet-baffled.html>(Resimde Kaç Hayvan Var?) (Erişim Tarihi 20.01.2020)

s 32 DİKMEN, H. (1933) "İstiklal Savaşı'nda Mermi Taşıyan Kadınlar" Ankara Resim ve Heykel Müzesi.

s 47 https://www.anitkabir.com.tr/Icerik/_Content/1/9/AtaturkFotoğrafi (Atatürk Görselleri) (Erişim Tarihi, 10.02.2020)

s 65 <https://edirne.ktb.gov.tr/Resim/84592,cesmeler-ve-su-yapilari.png?0> (Sebil) (Erişim Tarihi: 14.02.2020)

s 65 <https://edirne.ktb.gov.tr/Resim/84386,deveci-han.png?0> (Han) (Erişim Tarihi: 14.02.2020)

s 65 <https://www.trthaber.com/haber/yasam/sukran-koyunun-kerpic-evleri-tasarimiyla-ilgi-odagi-385061.html> (Han) (Erişim Tarihi: 14.02.2020)

s87 <https://egitim.tarimorman.gov.tr/elazig/Sayfalar/Detay.aspx?Ogeld=9&Liste=Slogan> (Motifler) (Erişim Tarihi, 05.02.2020)

s 161 <https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/beslenmehareket-haberler/yeni-e%C4%9Fitim-%C3%B6%C4%9Fretim-y%C4%B1l%C4%B1-yeni-e%C4%9Fitim-materyalleri.html> (Beslenme Broşürü) (Erişim Tarihi: 14.02.2020)